

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

ig catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catcristiana

yt catalunya cristiana

45 Anys

Maria, inspiració per al món

Es commemora el 170è aniversari de la proclamació del dogma de la Immaculada Concepció

P 8-13

El papa Francesc durant l'acte de veneració a la Immaculada Concepció, a la plaça d'Espanya de Roma, el 8 de desembre del 2023.

© Vatican Media

VIDA ECLESIAL

Gaietà Clausellas i Antoni Tort ja són beats

P 18-19

CULTURA

Goigs i llaors a santa Llúcia

P 38 - 39

SUMARI

8 DESEMBRE 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Anàlisi	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

16-17

Francesc rep una delegació del Consell de Pau Universal

El Papa insta que la pau a Terra Santa es construeixi deixant de banda "les ferides i els prejudicis del passat"

26-29

Esperança per als últims

La presidenta de la delegació de Mans Unides de Barcelona, Mireia Angerri, visita els projectes de l'entitat a l'Índia

40

Nova exposició al Museu Diocesà de Barcelona

"A sobre la meua tomba: aniversaris de difunts a la catedral" tracta el tema de la mort a l'edat mitjana

47

Entrevista a Jordi Pacheco, director de "Foc Nou"

El novembre es van complir 50 anys de l'edició del primer número d'aquesta revista

EDITORIAL

Dogma inclusiu

Deia el teòleg Karl Rahner que quan s'estudia Mariologia no s'estudia només Maria, sinó també el que els homes pensen de les dones. Aquesta reflexió ve a tomb del número d'aquesta setmana en què abordem el dogma de la Immaculada Concepció, quan justament se celebren 170 anys de la seva promulgació.

Un dogma que, segons Núria Caum, professora de Mariologia de la Facultat de Teologia de Catalunya, hauria de presentar-se de forma inclusiva, en el sentit que la Immaculada Concepció no sigui aquella imatge allunyada de la comunitat cristiana, tal com l'art l'ha mostrada, sinó un referent de vida quotidiana per als homes i les dones de tots els temps.

En aquest sentit, Caum convida a potenciar l'acció de la Gràcia de Déu en Maria, més que no pas el fet que hagi estat preservada del pecat original. Perquè encara que en el fons és el mateix, pot ser una imatge més entenedora i una aproximació més positiva avui dia.

Durant l'Àngelus de la Immaculada Concepció del 2022, el papa Francesc aprofundia en aquesta imatge: "Nosaltres parlem tant del pecat original, però també hem rebut una gràcia original, de la qual sovint no som conscients. De què es tracta? Què és aquesta gràcia original? Es tracta d'allò que vam rebre el dia del nostre Baptisme, per això és bo que ho recordem, i també que ho celebrem!"

Així doncs, la Immaculada Concepció ens recorda que també nosaltres som guiats i transformats per Déu per respondre a la missió que tenim encomanada i per no cedir a l'atracció del mal.

.....

☐ Edició en castellà

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

A/e titular del compte _____

IBAN	ENTITAT	OFICINA	DC	COMPTE	DATA (DD/MM/AA)

 Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

VALENTINA ALAZRAKI

@valealazraki

27/11/2024

Vaticanista

En l'audiència general el papa Francesc va anunciar que a partir de la setmana que ve la seva catequesi durant la trobada dels dimecres serà traduïda al xinès

CINTA S. BELLMUNT

@cintabellmunt

25/11/2024

Periodista

Avui ens ha deixat Mn. Miquel Barbarà, d'una gran humanitat i sobre el qual vaig escriure un llibre de les seves vivències, algunes de les quals van deixar importants petjades en la història de Catalunya, com el retorn de Tarradellas o l'execució de Heinz Chez, entre moltes altres

FIDEL CATALÁN

@CatalanFidel

22/11/2024

Sacerdot de la diòcesi de Terrassa

Avui he compartit una estona amb els voluntaris del Gran Recapte coordinats per Càritas de l'Ametlla. Joves i adults motivant la gent a col·laborar! Una gran experiència de solidaritat i fraternitat. Gràcies a tots els que ho fan possible!

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

MARTÍ BONET, UN HOME QUE "HA FET HISTÒRIA"

"Una persona que ha fet història." Així presentava Mercè Raga el canonge i director emèrit de l'Arxiu Diocesà de Barcelona Josep Maria Martí Bonet, entrevistat el 27 de novembre al magazín *El Matí a Ràdio Estel*. El prevere terrassenc, ordenat el 1961, va reviuir algunes de les seves vivències, incloent-hi "la participació freqüent a Ràdio Estel durant alguns anys, en un petit espai del qual es va arribar a fer un llibre", sempre sobre curiositats relacionades amb la catedral de Barcelona i el patrimoni eclesiàstic.

Martí Bonet va comentar la carta del papa Francesc sobre la renovació de l'estudi de la història de l'Església, publicada el 21 de novembre passat. "Dient la veritat, sempre seràs lliure de qualsevol mala interpretació i de qualsevol calúmnia, davant d'una societat que sembla que gaudeixi dient mentides", va assegurar. L'arxiver va elogiar el Sant Pare, que "demana a l'Església que no tingui vergonya de reconèixer que de vegades s'ha equivocat". Finalment va anunciar la imminent publicació "d'un llibre titulat *Els onze enardits seguidors de Jesús*".

Zoom MACIÀ GRAU

Agustí Codinach

El setmanari *Catalunya Cristiana* ha renovat la seva aliança estratègica amb l'Institut de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB) per ajudar a difondre els programes formatius que promou aquesta institució docent de l'arquebisbat de Barcelona, vinculada a la Facultat de Teologia de Catalunya i a l'Ateneu Universitari Sant Pacià. A la imatge, el director de l'ISCREB, Mn. Ramon Batlle, i el director de *Catalunya Cristiana*, Òscar Martí, en l'acte de signatura celebrat el 27 de novembre passat.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

12 desembre del 1970

Dins de les protestes contra el Procés de Burgos, més de 300 intel·lectuals catalans es tanquen en assemblea al monestir de Montserrat

Contrapunt

Família i amics; recurs d'empoderament número u contra l'agressió sexual

DAYLIN MEMBREÑO-MILLER
Activista i fundadora del pòdcast Cuesta Arriba

Quan ets part d'una comunitat, sents que les teves emocions i veu importen

Quan som conscients que hem experimentat una agressió sexual, empoderament és el que la nostra veu interna demana a crits. Quan toquem fons, sovint pensem en com i quan dir-ho al nostre entorn més proper; la nostra família consanguínia o aquella família que trobem al camí de la nostra vida i que anomenem amics. Comprendre la rellevància que té el fet de sentir-nos recolzats per la nostra comunitat, és una llampada de llum i esperança; és el primer pas per emprendre aquest viatge costa amunt cap a la nostra sanació interna.

No és casualitat que tant la ciència i la nostra naturalesa humana l'encertin; que l'ésser humà necessita una comu-

nitat per empoderar-se. Quan ets part d'una comunitat, sents que les teves emocions i veu importen, i com a conseqüència, la por disminueix, et sents enfortit, i per miraculós que sembli arribes a sentir que és possible superar aquest trauma, aquesta ferida o record dolorós; arribes a pensar que ets més fort que aquesta ombra que t'ha perseguit durant anys, perquè l'energia de la comunitat de la qual et sents part et recarrega de valentia, seguretat i amor.

En les converses profundes que compartim, en aquesta teràpia que fem junts, sense adonar-nos-en, es dissipen la culpa, la vergonya i la solitud, ens omplim d'empatia, d'amor cap a nosaltres mateixos i, de sobte, comen-

cem a veure més a prop el cim d'aquella muntanya que ens guia cap a la sanació.

Emprendre aquest viatge costa amunt no és fàcil, per això, família i amics, recordeu que sou el recurs d'empoderament número u per omplir-nos de fortalesa, valor, coratge i amor. Tots som agents de canvi, si ens deixem guiar per l'empatia i la nostra humanitat, creant visibilitat i consciència sobre aquesta epidèmia com són les agressions i abusos sexuals, si ens unim com a comunitat podríem contribuir que aquesta epidèmia perdi força i perquè la nostra generació futura pugui respirar un vent de canvi positiu, perquè la nostra societat sigui una mica millor cada dia. ■

La sal de la terra

Un dia de curs al Poble-sec

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET
Director general de la Fundació Pere Tarrés

El centre socioeducatiu és per als infants com la seva segona llar

Carrer Poeta Cabanyes, al Poble-sec de Barcelona, parròquia de Sant Joan d'Horta. Dilluns, pocs minuts abans de les cinc de la tarda.

Van arribant grups d'infants i joves, alguns, els més petits, acompanyats de les mares o els pares; els més grans, sols, rient i compartint les anècdotes del dia. Esperen una estona fins que set o vuit minuts abans de l'hora, s'obren les portes dels locals parroquials on la Fundació Pere Tarrés hi té el Centre socioeducatiu Poble-sec per a infants i joves de famílies vulnerables i surten els educadors. Saluden, xoquen algunes mans enmig de comentaris tipus "com va anar dissabte?" o "vas veure el partit d'ahir?", mentre els

nois i noies pugen les escales i entren a les aules.

Aquest és el dia a dia d'aquest espai del Poble-sec que amb el temps s'ha anat convertint en un punt de referència imprescindible per als infants i les famílies vulnerables del barri. Uns 150 nens i nenes hi assisteixen al llarg de la setmana.

La situació familiar d'aquests menuts és complexa, la majoria viuen en el que anomenem infrahabitatge, compartint una o dues habitacions. La ciutat és inhòspita: asfalt, circulació, pocs parcs. Al l'escuela les mestres fan el que poden però la seva funció principal és l'ensenyament, l'educació, i si hi ha dificultats d'aprenentatge o convindria reforç, no hi arriben. El centre socioeducatiu és per als

infants com la seva segona llar, s'hi mouen com per casa, hi passen moltes tardes i part de l'estiu, els educadors els escolten, els ajuden a fer els deures, berenen junts un entrepà de pernil dolç. Voluntaris adults o els mateixos educadors els fan reforç de les assignatures troncales: matemàtiques i llengua. Juguen a la pista de bàsquet parroquial. Els educadors escolten les famílies, sobretot les mares, i les orienten humanament i en qüestions administratives. I com ells, més de 6.000 nens i nenes en 45 centres propis o adherits a la Fundació a Barcelona, Sant Adrià de Besòs, l'Hospitalet, Cornellà, Figueres, Vic, Sabadell, Terrassa, Lleida, Tortosa... Un curs més, una funció social i educativa de l'Església. ■

Maria ha vençut la mort, ja participa de la resurrecció de Crist. Tota l'existència de Maria és un cant a la vida

Maria, la plena de gràcia

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

El temps d'Advent té un to clarament marià. Certament, la Mare de Déu ens ensenya a esperar Crist amb alegria i a viure el Nadal amb esperança. Ella va sentir i viure com ningú la vinguda al món de Jesucrist.

Durant aquesta segona setmana d'Advent, la nostra mare Església ens convida a celebrar joiosament la solemnitat de la Immaculada Concepció. La gran família de l'Església creu amb fe que Maria, des del moment de la seva concepció, va ser preservada de tota màcula del pecat original. Ella és "plena de la gràcia del Senyor" (Lc

1,28), la beneïda en Crist amb tota mena de benediccions espirituals (cf. Ef 1,3). També nosaltres hem estat cridats per Déu a portar una vida santa, autèntica, lliure de pecat.

Amb motiu d'aquesta bella festivitat, voldria proposar-vos que dediquéssim algun moment de la setmana a contemplar una imatge de Maria Immaculada. Si la mirem amb atenció, ens evoca un passatge del llibre de l'Apocalipsi que representa una dona vestida de sol, que té la lluna sota els seus peus i una corona d'estels sobre el cap (cf. Ap 12,1). La comunitat cristiana des dels seus inicis ha relacionat aquesta imatge del llibre de l'Apocalipsi amb la persona de la Mare de Déu.

Maria apareix "vestida de sol". Ella reflecteix de manera singular la llum de Crist. Ell va venir al nostre món per il·luminar tota la humanitat. Aquell qui segueix les seves petjades no camina mai en la foscor, sinó que té la llum de la vida (cf. Jn 8,12). Demanem a Maria que ens ensenyi a ser bons testimonis de Jesús, llum del món.

La Mare de Déu té una lluna sota els seus peus, símbol de la mort. I és que Maria ha vençut la mort, ja participa de la resurrecció de Crist. Tota l'existència de Maria és un cant a la vida. Maria ens ensenya amb el seu

testimoni que només trobem la felicitat quan ens posem al servei dels altres amb alegria i creativitat.

Si ens fixem en el cap de la Mare de Déu, veurem que està coronada per dotze estels. Aquests estels simbolitzen les dotze tribus d'Israel i també l'Església i els seus dotze apòstols. De fet, a la bandera europea hi ha els dotze estels que apareixen en cercle (una corona) ocupant el centre d'una tela blava (el cel). Maria, des dels inicis, es troba al centre de la primera comunitat cristiana. Ella és la mare de l'Església. L'autor del llibre dels Fets dels Apòstols ens mostra Maria compartint la seva vida amb l'Església, pregant intensament amb ella (cf. Ac 1,14). Però, a més, Maria està present d'una manera humil i invisible en la vida dels europeus. Pregarem perquè Maria continuï acompanyant la nostra Església, la nostra estimada Europa i tot el món enmig de totes les adversitats.

Benvolguts germans i germanes, Crist ha volgut compartir la seva mare amb nosaltres. Que Maria ens ensenyi el camí de l'amor i del servei incansable, perquè la nostra vida també doni fruit abundant. Us animo que, acompanyats de la Verge Maria, continuem preparant els nostres cors per viure amb joia l'esperança que ens regala el misteri del Nadal. ■

Pius IX va proclamar fa 170 anys el dogma de la Immaculada Concepció

MARIA, LA PLENA DE GRÀCIA

CARME MUNTÉ MARGALEF

En un dia com avui de fa exactament 170 anys el papa Pius IX va proclamar el següent en la constitució apostòlica *Ineffabilis Deus*: “Declarem, proclamem i definim que la doctrina que sosté que la beatíssima Verge Maria va ser preservada immune de tota taca de la culpa original en el primer instant de la seva concepció per singular gràcia i privilegi de Déu omnipotent, en atenció als mèrits de Crist Jesús Salvador del gènere humà, està revelada per Déu i ha de ser per tant ferma i constantment creguda per tots els fidels.”

Amb aquesta butlla del 8 de desembre del 1854 l'Església convertia en dogma de fe el que la tradició s'havia ocupat de proclamar als quatre vents: que Maria, la Mare de Jesús, va ser concebuda sense pecat perquè Déu va voler preparar en ella una estança digna per al seu Fill. El papa Sixt IV va estendre la festa de la Concepció Immaculada de Maria a tota l'Església d'Occident (1483) i Climent XI la va instituir per a tota l'Església universal (1708).

“A Lleida, com que Mn. Josep Maria Escolà i Cugat era un enamorat de Maria, va voler oferir-li un palau”, destaca mossèn Gerard Soler, rector de Santa Maria de Gardeny i capellà de l'Oratori de la Verge Blanca de

l'Acadèmia Mariana de Lleida. Va ser així com va néixer l'Acadèmia Bibliogràfica-Mariana de Lleida, el 12 d'octubre del 1862, com un monument a la Mare de Déu després de la declaració del dogma de la Immaculada Concepció. La titular de l'Acadèmia i, posteriorment, la patrona de Lleida, és precisament la Immaculada, popularment coneguda com la Verge Blanca de l'Acadèmia, perquè està feta amb fusta de til·ler blanc.

La fundació de l'Acadèmia Mariana de Lleida —actualment, una de les cinc acadèmies marianes existents al món, i la segona en antiguitat— va coincidir en el temps amb la consagració de Marià de la Concepció Puigllat i Amigó com a nou bisbe de Lleida, que va acollir l'Acadèmia sota la seva protecció i va concedir indulgències per afavorir-ne l'expansió. El dia 5 de gener del 1946, el papa Pius XII va declarar la Verge Maria de la Immaculada Concepció “Celestial patrona de la ciutat de Lleida”, en pla d'igualtat amb sant Anastasi.

Però què ens indica exactament el dogma de la Immaculada? “El dogma explica que Maria, des dels inicis de la seva vida, va ser preservada del pecat original. Va ser conduïda, guiada i transformada per Déu, per la seva gràcia, per tal de preparar-la per a la missió de portar el Fill de Déu al món. És una formulació de fa 170 anys i que beu de la tradició de l'Església”, exposa Núria Caum, professora de Mariologia de la Facultat de Teologia de Catalunya i cap d'estudis de l'ISCREB

(Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona).

Arribar a la promulgació del dogma de la Immaculada Concepció no va ser fàcil. La controvèrsia va durar segles i va ocupar milers d'escrips i discussions apassionades entre ordes religiosos. La història d'Espanya també va estar molt marcada per aquestes discussions i la monarquia la va agafar com a estendard d'identitat. A petició unànime de les Corts Generals espanyoles, el rei Carles III va sol·licitar a la Santa Seu que la Immaculada Concepció de Maria fos proclamada Patrona d'Espanya. Així ho va fer el papa Climent XIII mitjançant la butlla *Quantum Ornamenti* el 25 desembre del 1760.

En atenció a aquests mèrits, el papa Pius IX va voler dedicar-li una columna a la plaça d'Espanya de Roma, davant de la seu de l'ambaixada espanyola. El monument va ser inaugurat el 8 de setembre del 1857. Dissenyat per l'arquitecte Luigi Poletti, es tracta d'una antiga columna romana de marbre de Corint, trobada al monestir de Santa Maria de la Immaculada Concepció, al Camp de Mart, el 1777. La columna fa 11,81 metres d'alçada i està coronada per una estàtua de bronze de la Immaculada. El seu basament, també de marbre, està decorat amb les estàtues de Moisès, David, Isaïes i Ezequiel, profetes que van contribuir a la configuració del dogma. Les quatre cares de la base representen en baix relleu les escenes de l'Anunciació, el somni de Josep, la

Coronació de Maria i la definició del dogma de la Immaculada Concepció.

“El dogma del 1854 va ser fruit d’una reflexió teològica molt llarga que es va iniciar en el moment en què es va plantejar quina era la relació entre Maria i l’Esperit Sant, i entre Maria i el pecat”, remarca la professora Caum. “La història del dogma de la Immaculada és una de les més apassionants, perquè va tenir un procés d’elaboració complex i controvertit. A l’edat moderna, les discussions entre jesuïtes, franciscans —immaculistes— i dominics —no immaculistes— eren de domini públic.”

“La discussió”, complementa mossèn Gerard Soler, “tenia a veure amb el fet que, si Maria havia estat concebuda sense pecat, ¿com Jesús, el seu Fill, la va salvar, com va salvar tota la humanitat?”. El franciscà Joan Duns Escot, al segle XIII, va introduir la idea decisiva: la Verge Maria sí que va ser redimida per Crist, però, com un privilegi especialíssim, ho va ser preservant-la del pecat original.

Però a la meitat del segle XIX, quan finalment es va promulgar el dogma, ja havia deixat de ser un problema teològic. El problema, aleshores, era un altre, molt marcat per un context històric en què la modernitat, la raó

i els avenços científics s’obrien pas i en què es generaven moviments com el capitalisme, el liberalisme i el socialisme.

“És un moment en què hi ha una força cultural que promou la confiança amb la raó i amb les seves possibilitats, cosa que genera rebuig entre les forces més tradicionals, com l’Església”, destaca Núria Caum. En aquest sentit, “el dogma de la Immaculada podríem dir que és més per als de fora que per als de dins. Referma la fe de l’Església i la fe en Maria, alhora que és un recordatori que allò definitiu a la vida no depèn de nosaltres sinó de l’acció de Déu, cosa que hem vist en Maria, la dona transformada per la gràcia de Déu. Al llarg de la tradició de l’Església, la Immaculada sempre ha estat una imatge de lluita contra el mal, però Maria és capaç de lluitar contra el mal perquè abans s’ha deixat transformar per Déu. En aquest sentit, Maria ens va al davant en aquesta lluita a favor del bé, en aquesta lluita contra el mal, perquè es deixa commoure per la gràcia. I per què? Perquè tenim un Déu que ens vol ben lliures, feliços i arreglerats amb el seu Regne.”

Segons Caum, “hi ha una manera d’entendre el dogma en exclusiva, en

el sentit que Maria és l’única que ha rebut aquesta gràcia, però això l’allunya molt de nosaltres. En canvi, hi ha una manera d’entendre el dogma com a model a seguir, en el sentit que això que passa amb Maria és el que estem tots cridats a viure: tots estem cridats a acollir la gràcia de Déu en la nostra vida i a deixar-nos-hi configurar”.

I afegeix que l’Església està fent una interpretació més eclesial i antropològica dels dogmes de Maria: “Els dogmes de la Immaculada i de l’Assumpció haurien de ser més inclusius i propers a la comunitat cristiana. Els dogmes no són frases per repetir automàticament, sinó que són elements que intenten preservar el misteri de la fe.” I, en aquest sentit, prossegueix Caum, “hem de fer aproximacions a la Immaculada més en positiu, no tant en negatiu, accentuant més l’acció de la gràcia amb Maria, que de fet va ser la primera aproximació que van fer els pares de l’Església, quan van voler pensar una mica quina era la relació entre Maria i l’Esperit, entre Maria i la Gràcia. Va ser aleshores que van definir Maria com la Tota Santa.”

Per a mossèn Gerard Soler, el dogma de la Immaculada és del tot ne-

El paranimf de l’Acadèmia Mariana de Lleida està presidit per una pintura mural de la Immaculada obra d’Antoni Cortada del 2007, que reproduïx amb total fidelitat l’original que Miquel Murillo va realitzar el 1896, desapareguda durant la guerra civil. El lema de la institució és “Tot per a Maria”.

cessari avui dia: “Immaculada no vol dir solament que és verge, sinó que és neta i transparent, plena d’amor. En el món en què vivim, amb tantes trampes i mentides, la figura de Maria, aquesta noia del poble de Galilea, és molt actual.”

L’origen de la devoció a Lleida de la Verge de l’Acadèmia es remunta a l’any 1865, quan la ciutat es va veure afectada per una epidèmia de còlera davant la qual es va invocar intensament la protecció de la Mare de Déu. Quan el poble va veure que la seva petició havia estat atesa, el 4 de febrer del 1866 es va celebrar una cerimònia d’acció de gràcies. Amb els diners dels donatius que es van recollir, els socis de l’Acadèmia Mariana van ofrenar a Maria un cor de plata daurada de mida natural. A dins hi van posar els seus noms escrits en paper de tela. Va ser posteriorment que l’aleshores bisbe Puigllat va suggerir la importància d’adquirir una imatge de la Immaculada Concepció de Maria perquè custodiés la valuosa joia.

“Abans de la imatge de la Verge Blanca de l’Acadèmia, va existir el cor. De fet, la imatge blanca ressalta aquell cor de plata”, exposa orgullós el capellà de l’Oratori. “M’agrada molt poder explicar com la Mare ens porta també avui, a nosaltres, al cor. Per això, quan em van fer l’encàrrec de custodi de l’oratori de la Verge Blanca de l’Acadèmia, el primer que vaig fer va ser obrir-lo més a la ciutadania i embellir-lo amb una profunda restauració.”

L’oratori de la Verge Blanca de l’Acadèmia, conegut com la Capella Sixtina de l’Art Marià, ha viscut un procés de restauració que ha culminat ara amb la il·luminació de tot el conjunt. “Cada dissabte a les dotze, quan hi celebren la missa, contemplo el vitrall que mostra mossèn Josep Maria Escolà, i em pregunto què podríem fer perquè el seu amor a Maria avui el poguéssim comunicar als nostres germans”, comenta el mossèn lleidatà.

I afegeix encara: “La Verge Blanca de l’Acadèmia és una patrona de Lleida poc coneguda. Moltes persones que entren a l’oratori és la primera vegada que ho fan. El dia de la Mare de Déu de Montserrat, 5.000 persones passen per l’altar que té dedicat a la catedral, mentre que, en canvi, tenim una patrona pròpia de Lleida que és poc coneguda.”

Per tenir una imatge més ajustada de Maria, la professora Núria Caum convida a no desviar-nos de l’Evangeli. “Pot semblar excessivament simple, però davant d’una determinada imatge de Maria ens hauríem de preguntar si és una imatge evangèlica.” En aquest sentit, completa, “la imatge bíblica de Maria és la d’una dona del poble, senzilla. És cert que Maria és la Mare de Jesús, cosa que la fa celestial i excelsa, però hauria de ser reconeixible com a dona, perquè és el que ha estat. Maria és una dona senzilla en la qual ens podem emmirallar, una dona decidida, que està a l’aguait, que s’adona de la missió encomanada, que va parir i acompanyar Jesús en la criança i als peus de la Creu. És un retrat molt inspirador.” ■

NÚRIA CAUM
“Els dogmes de la Immaculada i de l’Assumpció haurien de ser més inclusius i propers a la comunitat cristiana”

GERARD SOLER
“Immaculada no vol dir solament que és verge, sinó que és neta i transparent, plena d’amor”

HK INVEST

La primera immobiliària amb valors cristians de Catalunya

PROMOCIÓ

Vengui el seu immoble amb nosaltres i li regalem l’IBI de tot l’any, el certificat energètic i la cèdula d’habitabilitat.

- **Compra i venda d’immobles (cases, pisos, locals)**
- **Administració de finques**
- **Lloguer de cases i pisos (estem especialitzats en lloguer per temporada)**
- **Compren edificis (no importa l’estat en què estiguin)**

936 170 916
616 854 891
696 620 072

joan@hkinvest.es
marian@hkinvest.es

<https://hkinvest.es/>

Carrer d’Europa 8, Barcelona
(darrere d’El Corte Inglés - Maria Cristina)

ICONOGRAFIA DE LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

ROSA RIBAS

Professora de la Facultat Antoni Gaudí d'Història de l'Església, Arqueologia i Arts Cristianes

La representació de la Immaculada Concepció es perfila a partir del pasatge de l'Apocalipsi de sant Joan que descriu una "dona vestida de sol, amb la lluna a sota dels seus peus i amb una corona de dotze estrelles al cap" (Ap 12,1). Es va començar a difondre durant el Renaixement i esdevingué un dels referents més populars del temps de la Contrareforma, especialment a Espanya i Itàlia.

La creació iconogràfica del tema de la Immaculada és complexa i llarga, no es defineix clarament fins al segle XVII i en aquesta creació tenen un especial paper els artistes hispans, ja que havien de realitzar una sèrie d'imatges per a les capelles, convents, fundacions i altres àmbits dedicats a aquesta advocació mariana.

Es representa Maria suspesa al cel portant un vestit blanc, un mantell blau i una corona de dotze estrelles al voltant del cap que és la interpretació simbòlica de Maria com a al·legoria de l'Església, les estrelles representen els apòstols. El sol, la lluna i les estrelles eren símbols del saber, donant a entendre que la concepció immaculada de Maria ho va ser amb

plena saviesa. El vestit blanc remet a l'absoluta puresa de Maria i la llum que brolla de Crist. El mantell blau representa el seu caràcter celestial. Als seus peus la serp amb la poma simbolitza la constant amenaça del mal i recorda la culpa d'Eva. La iconografia es completa en ocasions amb querubins que porten atributs marians.

Aquesta tipologia iconogràfica sorgeix a partir de les visions de santa Beatriu i va servir al pintor Francisco Pacheco per establir els trets físics de la representació de la Mare de Déu a la seva obra *Arte de la Pintura*:

Ase de pintar con tunica blanca, i manto azul; que assí apareció esta Señora a doña Beatriz de Silva [...]. Vestida de Sol, un Sol ovado de ocre i blanco, que cerque toda la imagen unido dulcemente con el cielo; coronada de estrellas, Doze estrellas compartidas en un círculo claro entre resplandores, sirviendo de punto la sagrada frente, las estrellas sobre unas manchas claras formadas al seco de purissimo blanco, que salga sobre todos los rayos [...]. Una corona imperial adorne su cabeza, que no cubra las estrellas. Debaxo de los pies la luna; que aunque es un globo sólido claro i transparente sobre los países, por lo alto más clara i visible la media Luna, con las puntas abaxo [...].

La imatge de Maria sovint sol estar envoltada dels símbols de la Lletania Lauretana, com el pou, l'hort tancat, la porta del cel, l'arca de l'aliança, el mirall sense taca, el xiprer, la palmera, la rosa de Jericó, la torre de David,

ciutat de Déu i cedre del Líban. De totes maneres, cal tenir present que la definició de la representació iconogràfica no es va construir de forma ràpida, ja que d'una banda hi ha el plantejament de l'origen del dogma i de l'altra la recerca d'una imatge que el representi.

A partir del segle XVII es va produir una esplendor artística que es plasmarà en multitud d'imatges de la Immaculada que van popularitzar pintors com Pacheco, Velázquez, Herrera, Roelas, Sánchez Cotán, El Greco, Zurbarán, Ribera, Valdés Leal, Murillo i els seus deixebles i imitadors. Tots van contribuir a la difusió de la devoció, paral·lelament als estudis teològics que arribaven a Roma per demanar la declaració dogmàtica.

El culte a la Immaculada és una de les senyes d'identitat de la societat espanyola del segle XVII, sobretot arran d'una gran polèmica entre els seus defensors i els seus detractors que va tenir lloc a Sevilla el 1616. A partir d'aquell moment la ciutat va esdevenir un dels grans focus concepcionistes del país i els seus pintors dedicaren gran part de les seves energies a promoure la devoció. Zurbarán és un dels més actius en aquest sentit i realitza diverses obres d'aquest tema, com la conservada al Museu del Prado, una de les composicions més primerenques i en la qual mostra la seva característica verge nena i estàtica. La imatge de la Mare de Déu està modelada mitjançant el clarobscur i s'assenta d'una manera ferma sobre una mitja lluna. Emergeix d'un cel encès amb llum de vespre. Apareix amb les mans unides en oració i envoltada pels símbols de les Lletanies que recorden les virtuts que acompanyen la imatge de la Mare de Déu. Precisament aquestes símbols marians serveixen al pintor per establir un joc de referències topogràfiques a la part inferior del quadre, que constitueixen un element important per diferenciar aquestes Immaculades de les de Murillo. L'abundància d'aquests signes de lectura teològica fa que la imatge tingui dues possibles visions per al fidel: la del manifest doctrinal extremadament complex i només desxifrabable per a uns pocs entesos, i la de la imatge devocional, que mostra una Maria propera i infantil, que desperta el fervor dels més senzills. ■

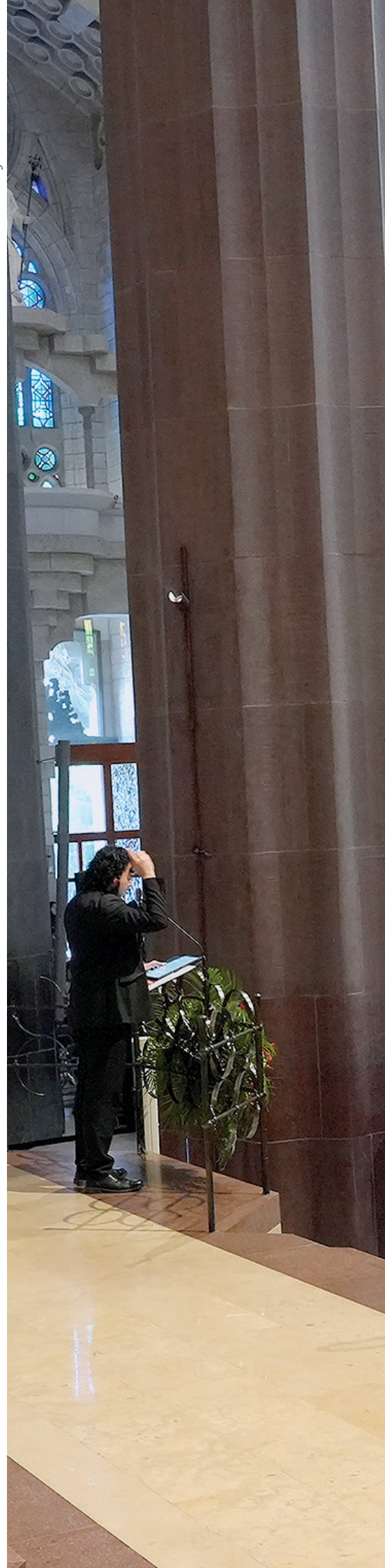
Francisco de Zurbarán, "Inmaculada Concepción". Museu del Prado. 1630.

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana el Papa rep el **Consell de Pau Universal**, assistim a la beatificació de **Mn. Gaietà Clausellas i Antoni Tort**, recollim el comiat de **Mons. Agustí Cortés** i recordem **Mn. Miquel Barbarà**

Agustí Codinach

Familiars dels nous beats Gaietà
Clausellas i Antoni Tort presenten les
relíquies, durant la celebració a la
Sagrada Família el 23 de novembre.

Francesc rep una delegació
del Consell de Pau Universal

El Papa insta que la pau a Terra Santa es construeixi deixant de banda “les ferides i els prejudicis del passat”

ÁNGELES CONDE
Ciutat del Vaticà

PAPA FRANCESC

“Sempre hem de recordar i aprendre de la història, una afecció malsana a les ferides i als prejudicis del passat mai no pot conduir a una pau veritable i duradora”

Treva” és la paraula més anhelada en un Pròxim Orient embolcallat en una espiral de violència com potser mai s’havia viscut. L’acord entre Israel i Hezbollah al Líban insufla oxigen a una població asfixiada per les bombes. Les armes sonen al costat de molts intents per crear un ambient de convivència i pau que des de fa anys es concreten en iniciatives com el Consell de Pau Universal. Es tracta d’una organització sense ànim de lucre fundada el 2016 pel líder drus israelià Kassem Bader. L’objectiu és ser una veu per a les minories a Terra Santa, com la drusa, però també esdevenir una escola de convivència entre els diferents credos.

El Papa es va trobar amb el grup a Roma i va lloar aquesta tasca, avui gairebé impossible, de promoure la pau a Terra Santa, “una terra que ha estat testimoni de tanta violència i patiment al llarg dels segles”. El Papa va lamentar que aquest patiment no hagi acabat, sinó que avui dia prossegueixi perquè “des de fa més d’un any els núvols foscos del conflicte han tornat a embolcallar la regió del món que vosaltres anomenau llar”, va dir als seus convidats.

Francesc va agrair a la delegació que, malgrat que la situació sigui així, ells no s’hagin rendit al seu esforç per fer que la Terra Santa sigui una terra de tots. El Pontífex també va celebrar

la presència de joves de diferents orígens i religions com a part del grup. “Aquest és un senyal clar que el desig de pau estigui arrelat al cor humà i que és capaç d’aportar unitat en la diversitat”, va assenyalar Francesc.

El Papa va articular el seu discurs en tres punts perquè els convidats recordessin bé el missatge que els volia oferir. D’una banda, els va explicar que cal que els més joves s’impliquin en la construcció de la pau perquè “ens recorden a tots que un món millor és possible, que la pau és possible”. Va subratllar que les persones més joves poden contribuir al fet que tota la societat camini cap a la pau mostrant-ne dos elements essencials: el perdó i la disponibilitat. Va animar a deixar enrere els prejudicis i ferides del passat.

Francesc sap bé que és important trencar amb les cadenes que lliguen generacions i generacions en l’odi

ESGLÉSIA EN SORTIDA

El millor dinar de Nadal

Fa unes setmanes el papa Francesc deia que “entendre la riquesa dels carismes ajuda a valorar el paper del laïcat a l'Església, ja que els laics tenen carismes i dons propis amb els quals contribueixen d'una manera especial a la seva missió al món”; els carismes són de tots i per al bé de tots quan es viuen des de l'amor, deia.

I potser influït per un esperit nadalenc anunciat ja des de fa massa dies per l'enllumenat públic dels carrers pensava que aquesta idea que subratlla el papa Francesc alimenta la fraternitat, sobretot entre cristians, i ens prepara per al Nadal, per a la recepció de la Paraula que transforma la nostra existència.

En un llibre excel·lent del mestre caputxí Frederic Raurell, mort l'any passat, llegim que l'ésser humà neix, creix i viu de la paraula i amb la paraula: no se'n pot separar. “La paraula”, deia Raurell, “nia en els estrats i en els replecs més amagats de la seva consciència, del seu teixit; la paraula l'afaiçona”. Parlant de profetes, assenyala com la Paraula —la Paraula que es fa carn— té un efecte diferent en cadascú; ens forja... No hi ha dos profetes iguals; dos apòstols iguals, dos cristians iguals. Quan cadascú es troba impregnat per la Paraula, no només es tradueix en una particularitat o diferència, sinó que es genera una diversitat fraterna i enriquidora. Cadascú té un paper diferent dins l'Església i cadascun l'enriqueix, sempre que sigui des de l'Amor.

Que bonic seria veure, ara que ve Nadal, tots els cristians asseguts a la mateixa taula, tan diferents, tan particulars i alhora tan universals... en comunió.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

© Vatican Media

Francesc, en el seu discurs al Consell de Pau Universal.

recíproc en aquella terra. Per això, va insistir que cal fomentar en els més joves la creativitat i no la ideologització. “Sempre hem de recordar i aprendre de la història, una afecció malsana a les ferides i als prejudicis del passat no pot mai conduir a una pau veritable i duradora. De fet, només perpetua l'espiral de conflicte i divisió”, va assegurar el Pontífex.

El segon dels punts que va voler remarcar Francesc a aquesta delegació de joves de Terra Santa és la importància del diàleg com “la principal eina de què disposem”. Cercar punts de diàleg, va insistir el Sant Pare, perquè el diàleg és l'únic camí cap a la pau. “Els joves poden ser grans artesans de la pau a través del diàleg”, va afegir.

Com a tercer punt, els va animar, tot i que sigui molt complicat, a no perdre mai l'esperança “que no defrauda”. Els va convidar que mirin més enllà del

moment present i dels efectes de la guerra i l'odi. Els va demanar que no caiguin en la trampa de pensar que els seus esforços són en va o que no produeixen resultats concrets. “En aquests moments, recordeu que qualsevol cosa que mereixi la pena mai no és fàcil”, els va insistir.

Els va explicar que la recerca de la pau requereix el compromís diari, especialment, quan les coses no van com haurien d'anar. El Papa es va acomiadar del grup exhortant-los a mantenir viva l'esperança sabent que tots formem part d'una mateixa família humana i els va garantir que els seus esforços per promoure la reconciliació i la pau no cauran en sac foradat. A més, els va donar un inesperat consell final: “Mai no perdeu el sentit de l'humor, aquesta sana alegria! Això és molt important. No perdeu aquesta capacitat d'alegria que ajuda a veure les coses millor.” ■

Aquests dos màrtirs de la persecució religiosa dels anys 30 pugen als altars en una celebració molt participada a la basílica de la Sagrada Família

El sacerdot Gaietà Clausellas i el laic Antoni Tort ja són beats

Un dels moments més emotius va ser quan es va descobrir les imatges dels dos nous beats.

IGNASI MIRANDA

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

MARCELLO SEMERARO

“La nostra vida —la de nosaltres els seus deixebles en primer lloc, però també la de cada home i dona— només té fecunditat en l’entrega, en l’amor”

El sacerdot Gaietà Clausellas i el laic i pare de família Antoni Tort són ja, des del dissabte 23 de novembre, nous beats de l'Església catòlica. La basílica de la Sagrada Família va acollir l'Eucaristia en què es va reconèixer el seu exemple de vida com a testimonis de la fe enmig de la persecució religiosa dels anys 30 a Espanya.

En una celebració presidida pel prefecte del Dicasteri de les Causes dels Sants, Marcello Semeraro, amb un total de 1.665 participants, molts de Sabadell i de Barcelona, el moment més important es va produir a l'inici de la celebració, quan es va llegir la carta apostòlica signada pel papa Francesc

i es van descobrir les imatges dels dos nous beats a la part superior del presbiteri i visibles per a tothom.

Immediatament, es van presentar les dues relíquies, una vèrtebra de Gaietà Clausellas i una dent d'Antoni Tort, que van ser encensades i després venerades.

Durant l'homília, el cardenal Semeraro va destacar que, “com Jesucrist, també els dos nous beats han demostrat una gran caritat amb els més pobres i necessitats”. Concretament, va comentar que, “en el beat Gaietà, la humilitat va ser companya de la seva caritat”, mentre que “el beat Antoni estimava cuidant els tuberculosos i els ancians”.

El prefecte, que va presidir la missa com a enviat del Sant Pare, va recordar que la vida “no va ser defensada per aquests dos testimonis com un bé únic propi que cal defensar sigui com sigui, sinó que, per contra, van obrir-la a la trobada, a la misericòrdia, a la cura dels altres, però no només per solidaritat i filantropia, que també són gestos importants i dignes d'estima, sinó imitant Jesús”.

En un altre moment, Marcello Semeraro va assegurar que “la nostra vida —la de nosaltres els seus deixebles en primer lloc, però també la de cada home i dona— només té fecunditat en l'entrega, en l'amor”. Igualment va dir que Gaietà Clausellas i Antoni Tort “haviem fet ja una opció de vida cristiana responnent a una vocació: l'un escollint el ministeri sacerdotal i l'altre, la missió d'espòs i pare, tots dos posant-hi, a més, el caliu de la caritat als altres, actituds exemplars que podien semblar suficients”.

Finalment, el cardenal prefecte va expressar el seu desig “que l'exemple i la intercessió dels nous beats ens ajudin a seguir el camí de Crist, deixant-li en última instància l'elecció, segurs que, en qualsevol cas, serà un camí d'amor que ens portarà a estar junts a la Casa del Pare”.

UNA FESTA SINODAL, RICA I ALHORA SENZILLA

La celebració va comptar amb la participació de molts creients i representants de comunitats cristianes, especialment de l'arxidiòcesi de Barcelona i de la diòcesi de Terrassa, particularment de Sabadell.

Com a concelebrants principals, van ser presents el cardenal Joan Josep Omella i el bisbe Salvador Cristau. Igualment van concelebrar l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas; el bisbe de Girona, Octavi Vilà, i els auxiliars de Barcelona, Javier Vilanova

i David Abadías, així com el nunci del Papa a Espanya i Andorra, Bernardito Auza.

La missa va tenir també nombrosos preveres concelebrants i diaques, amb Jordi Albert Garrofé, Santiago Aragonès i Eduardo José Pire com a assistents principals.

L'animació musical va anar a càrrec del Cor de Cambra Francesc Valls, amb Juan de la Rubia a l'orgue i Jorge Abarza dirigint els cants per al poble.

El testimoni tant de Gaietà Clause-llas, sacerdot compromès socialment amb els més necessitats, com d'Antoni Tort, exemple d'espòs i pare de família generós i acollidor de persones creients, va ser, en definitiva, el gran motiu dels agraïments. El cardenal Omella va invitar al final tothom a encomanar-se a la intercessió dels dos nous beats, la memòria dels quals serà el 6 de novembre juntament amb el conjunt de màrtirs d'Espanya. ■

A l'eucaristia, es va utilitzar un calze de Mn. Gaietà Clausellas i Ballvé.

FRANCESC ROIG I QUERALT

Mn. Miquel Barbarà: trajectòria de consens al llarg de cinc pontificats

L'arquebisbe Joan Planellas presidí —el dimecres 27 de novembre a la catedral de Tarragona— una multitudinària cerimònia religiosa per donar l'últim adeu a Mn. Miquel Barbarà Anglès (Almóster, 1939), que morí a causa d'un vessament cerebral a l'edat de 85 anys. La seva trajectòria eclesiàstica a l'arquebisbat de Tarragona el va portar a desenvolupar —al llarg de diversos pontificats— un progressiu ventall de responsabilitats de govern: secretari general i canceller; vicari general i episcopal; canonge i degà del Capítol de la Catedral; també director del Col·legi Sant Pau, de l'Escola Universitària de Treball Social de la URV, administrador diocesà en dos períodes, delegat diocesà de Missions, secretari general adjunt del Concili Provincial Tarraconense i protonotari apostòlic per nomenament del papa Benet XVI. Una vida plena dedicada al servei de l'Església i a les seves diverses institucions amb criteri de consens, rectitud apostòlica i acompanyament als més necessitats. Tot plegat, una trajectòria vital que ens dibuixa un home de govern diocesà en la línia del Concili Vaticà II i amb clares connotacions d'equivalència a un bisbe auxiliar, amb presa de decisions i assessorament presbiteral no sempre fàcils de resoldre però gestionades majoritàriament amb cautela i criteri ètic.

Llicenciat en Teologia i en Ciències Socials per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma i també en Soci-

ologia per la Universitat Complutense de Madrid. Membre de la Conferència Internacional de Sociologia de la Religió i fundador de l'Associació Latinoamericana d'Experts en Ciències Socials sobre el Fet Religiós. Apassionat per la música, realitzà estudis als conservatoris de Tarragona i de Saragossa, fruit dels quals va ser autor de diverses composicions, però essencialment mestre de capella de la Catedral i director durant molts anys de la Schola Cantorum i del Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral de Tarragona.

Durant el pontificat de l'arquebisbe Josep Pont i Gol gestionà amb èxit el retorn de les despulles del cardenal exiliat Francesc d'A. Vidal i Barraquer per ser inhumades a la capella de Sant Fructuós de la catedral de Tarragona. Actuà igualment de paraigua eficaç durant el franquisme davant la delegació del Ministerio de Información y Turismo per tal de possibilitar concerts de cantautors i altres reunions polítiques a moltes sales parroquials de l'arxidiòcesi. També facilità el foment i la promoció de colònies i campaments del moviment escolta com a punts cabdals en l'educació i la defensa de la llengua i el país. I tot això realitzat sempre amb equilibri curial-lesc. Acompanyà el president Pasqual Maragall a Sao Félix do Araguaia per lliurar el Premi Internacional Catalunya (2006) al bisbe Pere Casaldàliga. Autor de diversos llibres sobre socialització i formació religiosa en la societat i en l'Església. Nomenat el 2005 "Fill adoptiu de Tarragona". ■

Una trajectòria vital que ens dibuixa un home de govern diocesà en la línia del Concili Vaticà II

 SANT FELIU DE LLOBREGAT

La catedral de Sant Llorenç va acollir una missa d'acció de gràcies pels vint anys de servei episcopal del bisbe Cortés

Gràcies, bisbe Agustí!

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

El bisbe Agustí durant l'eucaristia de comiat.

REDACCIÓ

Gràcies, bisbe Agustí! Aquesta és la frase que predomina a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat quan ha arribat el moment d'acomiar el qui ha estat el seu pastor els últims 20 anys: Agustí Cortés Soriano. Senzill, obert, amb capacitat d'escoltar... Aquestes només són algunes de les qualitats que s'han destacat d'ell. Una representació de fidels del poble de Déu

que peregrina a Sant Feliu li ha dedicat un vídeo d'agraïment.

Però la celebració més important va ser la missa d'acció de gràcies a la catedral de Sant Llorenç, el diumenge 24 de novembre. En l'homília, el bisbe Agustí, que amb l'ordenació i presa de possessió del seu successor, Xabier Gómez, ha passat a la condició d'emèrit, es va adreçar als fidels: "Sou una veritable benedicció que Jesucrist em va fer ara fa vint anys." També va fer referència al mieloma que li va ser diagnosticat el 2013 i que ha condicionat el seu servei pastoral. En aquest sentit va tenir paraules d'agraïment i molt afectuoses envers els seus col·laboradors més immediats. ■

**Cementiri Parroquial de
Sant Genís
dels Agudells**

**Carrer de Saldes, 3
08035
Barcelona**

**Horari d'obertura:
dissabtes, diumenges
i festius precepte
de 10h a 14h**

**Horari d'oficina:
dilluns, dimecres
i dijous de
17h a 19h**

**NÍNXOLS DISPONIBLES
Contacteu-nos sense
compromís**

cementirisgenis@gmail.com
☎ 680 929 162 ☎ 93 417 05 15

Itziar Bravo, coordinadora del Grup de Treball de Campanyes de Càritas Catalunya

“A Catalunya la meitat de les famílies amb fills no tenen un habitatge adequat on viure i, encara menys, on passar aquestes festes”

MONTSERRAT CREUS
Secretària del GIEC

Què vol transmetre Càritas a la societat amb la campanya de Nadal “Fes que una llar digna no sigui una carta als Reis”?

Nadal és una època d'il·lusió i esperança, i molts infants escriuen la carta als Reis per demanar allò que més anhel·len. La majoria volen joguines, roba, dolços... però alguns demanen als Reis coses més essencials, més senzilles però a la vegada més necessàries: un pis on viure amb els seus pares.

Segur que quan els Reis llegeixin aquestes cartes on els demanen habitatges dignes quedaran corpesos. Els infants no haurien de preocupar-se ni responsabilitzar-se d'aquestes situa-

cions de pobresa i exclusió social. Haurien de gaudir de Nadal com qualsevol altre infant de la seva edat. I això és el que volem aconseguir amb aquesta campanya, que els nens i nenes no deixin de demanar joguines, que puguin continuar sent infants.

Quin impacte esperen que tingui aquesta campanya?

Fa una mica més d'un mes, la dana deixava arrasades nombroses localitats de València i algunes d'Albacete i Cuenca. Les deu Càritas amb seu a Catalunya es van bolcar amb l'emergència i van recaptar més de mig milió d'euros per enviar a les zones afectades. Confiam que aquest Nadal tota aquesta solidaritat arribarà a Càritas en forma de donatius, amb l'objectiu d'ajudar persones amb dificultats d'accés a l'habitatge. A Càritas som allà on se'ns necessita. I ara

se'ns necessita aquí, per donar resposta a les problemàtiques que pateixen les persones vulnerables de Catalunya.

Encara que sembli mentida, des de Càritas constatem que a Catalunya la meitat de les famílies amb fills no tenen un habitatge adequat on viure i, encara menys, on passar aquestes festes. Això significa que viuen en habitacions de relloguer, compartint pis amb altres famílies o persones que no coneixen, o en infrahabitatges, sense les condicions mínimes per viure-hi.

Al capdavant, una llar és molt més que quatre parets i un sostre: és aquell lloc que podem anomenar “casa”. Una llar és el cor de la nostra vida, el lloc on sempre volem tornar. Hi trobem amor, seguretat i felicitat. I, malauradament, molts infants no disposen d'aquest lloc on créixer.

Comes pot generar una consciència més gran a llarg termini, perquè els donants no només col·laborin en dates assenyalades com Nadal, sinó que s'impliquin al llarg de tot l'any?

La pobresa no descansa ni fa vacances. Les persones que necessiten l'ajuda de Càritas truquen a les nostres portes durant tot l'any. Passa el mateix amb els donatius que rebem. És cert que hi ha moments de l'any on tenim més predisposició a actuar, però ajudar el proïsme és un acte de cor i això no ens ho ha de marcar el calendari. ■

“Una llar és molt més que quatre parets i un sostre: és aquell lloc que podem anomenar ‘casa’”

VIC

Augmenta el nombre de catecúmens al bisbat

El nombre de joves i adults que truquen a la porta de l'Església per demanar el baptisme creix cada curs. Aquest primer diumenge d'Advent onze persones majors d'edat fan arreu del bisbat el ritu d'entrada al catecumenat, que significa un pas important en el camí de preparació per rebre els sacraments de la iniciació cristiana. Catorze persones més es troben en alguna altra etapa d'aquest itinerari.

TERRASSA

Mn. Josep Maria Manresa: 25 anys de sacerdoci

Diumenge 24 de novembre al migdia, Mn. Josep Maria Manresa va celebrar els seus 25 anys de sacerdoci amb una missa solemne a l'església de l'Assumpció, amb la participació de fidels de Valldoreix, Mira-sol i la Floresta. Durant la cerimònia, els assistents van expressar la seva gratitud pel ministeri de Mn. Manresa, donant gràcies per aquests anys de dedicació i servei a la comunitat.

LLEIDA

Mn. Beunza mor d'accident de trànsit

El prevere de l'Opus Dei mossèn Manel Beunza, de 58 anys, va morir el 24 de novembre a la nit en un accident de trànsit per una col·lisió frontal a la N-230 a Alfarràs quan tornava de predicar en un recés a la Vall d'Aran. En l'accident també va morir un altre conductor d'Alfarràs. Actualment era capellà al col·legi Arabell, on feia atenció pastoral dels membres i co-operadors de l'Opus Dei i de les seves activitats formatives.

SOLSONA

Dia de la Parròquia al Palau d'Anglesola

El 17 de novembre, la parròquia del Palau d'Anglesola va celebrar la primera trobada del Dia de la Parròquia. Al matí va tenir lloc la trobada de famílies de catequesi, en dos àmbits diferents: els nens, d'una banda, amb activitats més lúdiques; i els pares, de l'altra, amb activitats de reflexió espiritual. Després es va celebrar l'eucaristia i a la tarda va tenir lloc la part més de vivència cultural i patrimonial.

TORTOSA

Riba-roja solidària

En la nostra societat hi ha valors que hem perdut, però la solidaritat encara no. I això ho hem vist a Riba-roja. La Càritas d'aquesta població ebrenca va organitzar el 16 de novembre una xocolatada a favor dels afectats per la dana a València. La resposta ha estat impressionant: més de 140 participants i 1.080€ recaptats. Va ser una tarda de convivència i de solidaritat.

TARRAGONA

L'amfiteatre de Tarragona s'il·lumina en record dels cristians perseguits

Per primera vegada, l'arxidiòcesi de Tarragona s'ha afegit a la campanya Red Week d'Ajuda a l'Església Necessitada que, amb el lema "Obre els teus ulls als cristians perseguits", recorda durant tota una setmana els cristians que també avui pateixen persecució a causa de la seva fe. Així, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tarragona, la nit del 20 de novembre es va il·luminar de color vermell l'amfiteatre romà de Tarragona.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Els bisbes visiten la residència de capellans del barri barceloní de les Corts

El 25 de novembre, el bisbe emèrit Agustí i el bisbe Xabier van visitar la Residència Sant Josep Oriol del barri de les Corts de Barcelona. Van mantenir un col·loqui amb els preveres de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, i, següentment, un dinar amb tots els residents. Van acompanyar els bisbes, d'una banda, el vicari general, Mn. Josep Maria Domingo, i de l'altra, el secretari general, canceller i moderador de la cúria, Mn. Joan Pere Pulido.

URGELL

Mons. Serrano visita la parròquia de Guissona

Els dies 24 i 25 de novembre, Mons. Josep-Lluís Serrano, bisbe coadjutor d'Urgell, va poder conèixer la realitat de la parròquia de Santa Maria de Guissona. La visita de Mons. Serrano s'inicià el diumenge 24 amb la celebració dominical de l'Eucaristia de Nostre Senyor Jesucrist Rei de l'Univers acompanyat pel rector, Mn. Ramon Balagué, on participà una gran quantitat de fidels.

GIRONA

Càritas celebra la seva trobada diocesana a Serra de Daró

El dissabte 16 de novembre es va dur a terme a Serra de Daró la novena Trobada de Càritas diocesana de Girona. Va ser presidida pel bisbe, fra Octavi Vilà. Hi van participar unes 400 persones, amb un programa que va comptar amb una actuació de teatre, una taula rodona sobre habitatge o l'actuació d'un cor, entre d'altres.

MARCEL PALLEJÀ

Coordinador de l'acció pastoral
i la formació de l'arquebisbat de
Tarragona

AULA EDUCATIVA

Pastoral de fronteres, pastoral d'esperança

Els alumnes han de sentir-se protagonistes de la pastoral i no espectadors del que es proposa

Fa un parell d'anys, participant en la trobada d'agents de pastoral amb joves, voluntaris de Càritas i professors de la FECC, vaig sentir l'emocionat testimoni del cardenal Tagle, prefecte de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles i president de Càritas internacional, parlant de la pastoral de fronteres: "S'evangelitza al carrer, no a la catedral." Aprop com estem d'inaugurar el Jubileu de l'Esperança, aquesta frase em ressona dient: "S'evangelitza als passadissos i patis, no a l'aula."

Per a l'escola cristiana, la pastoral no és catequesi o la programació d'activitats religioses a partir d'un lema ben trobat i amb sentit, sinó una proposta de vida que amara el dia a dia de la comunitat educativa fent-hi visible Jesús. Els mestres i professors són els protagonistes privilegiats d'aquesta missió, perquè amb el seu exemple difonen que l'Evangelí és paraula viva encarnada en gestos quotidians: paraules d'ànim, escoltar sense jutjar, comprendre les dificultats de cada

alumne, acollir la diversitat de tota mena, especialment la de migrants i refugiats sense oblidar-nos de les pobreses originàries de casa nostra. Qui acull i estima tothom no necessita gaire grans discursos i activitats als patis celebrant festivitats, que també cal, però sense ser-ne el centre de l'acció. Qui acull i estima tothom fa visible Jesús enmig de l'escola i dona la possibilitat que infants i joves, i de retruc les seves famílies, se'l trobin. L'escola cristiana no pot renunciar mai a ser explícita en el seu anunci: és Jesús qui s'està trobant amb tu!

Els alumnes han de sentir-se protagonistes de la pastoral i no espectadors del que es proposa. La pastoral encarnada en el professorat i personal d'administració i serveis és capaç d'implicar infants i joves en un mateix estil d'escoltar, animar i acompanyar els seus companys, o en iniciatives de servei als altres amb preferència als necessitats, o en projectes que els portin a tenir una mirada que vagi més enllà de les seves pròpies necessitats, trobant-se amb els qui pateixen. Si toquen la realitat de les fronteres, descobriran

un Evangelí transformador de vida i esdevindran testimonis d'esperança cristiana.

La nostra ha de ser una pastoral que surt de l'aula, on ja hi ha l'espai de la religió catòlica com a assignatura, i que ensenya a mirar el futur amb esperança, amb una confiança profunda en la dignitat de cada persona i en la possibilitat de transformar un món en hores baixes. L'escola que viu la pastoral de fronteres no és només una escola de qualitat acadèmica, sinó l'espai on es cultiva la veritat i la implicació amb l'altre. És una escola que es preocupa per la transcendència de cada alumne i les seves famílies, que no té por de dir "Déu t'acompanya i t'estima" amb respecte a totes les altres creences, que escolta la veu de la ciència i la cultura contemporània; una escola esperançada en el demà, que acompanya l'alumnat a veure l'altre com un germà; una escola que demana al seu personal la valentia de fer viure l'Evangelí perquè sigui la llar on descobrir la vocació en el món per transformar-lo des de la trobada clara i alegre amb Jesús. ■

MAR ÁLVAREZ SEGURA

Psiquiatra infanto-juvenil i professora de
Psicologia de la Personalitat de la Universitat
Abat Oliba CEU

@juanjoferesola

APUNTS DE PSICOLOGIA

Les inundacions de València

Ara queda un llarg recorregut de recuperació i restauració
que esperem que no resti en l'oblit

El matí del dimecres 30 d'octubre vaig experimentar el mateix sentiment que havia tingut en l'atemptat terrorista de l'11 de març del 2004 a Madrid, mentre anava a treballar a l'hospital Gregorio Marañón, y vaig veure l'escena d'ambulàncies i pacients ensangonats amuntegats a urgències davant la desorientació inicial de tants professionals: "No és cert el que estic veient", vaig pensar, "no pot ser veritat". Però desgraciadament sí que ho era, com ho van ser les inundacions catastròfiques que fa més d'un mes van arrasar tantes poblacions i persones de la província de València i voltants.

En qüestió de minuts, el món va esdevenir destructor en moltes comarques llewantines. El que era familiar, com tants camins que transitem cada dia i les carreteres i ponts que creuem, es va transformar en allaus d'aigua mai vistes. Un dia abans de la tragèdia aquells camins

i paisatges aportaven elements estabilitzadors, amb referents i normes que sustentaven un sentiment familiar de seguretat. Després, de cop i volta les persones s'han vist foragitades a un lloc incomprensible, en el qual han desaparegut els marcs i coordenades, perquè el món s'ha tornat estrany i perillós i, sobretot, enormement dolorós per totes les pèrdues.

Només amb el pas dels dies anava prenent consciència de la magnitud de la tragèdia i que el que semblava un somni, no ho era. Sens dubte, no podríem estar preparats per a un succés inesperat tan brutal que ha adquirit característiques d'esdeveniment traumàtic. Si no tenim coordenades en què situar la tragèdia traumàtica, la ment es defensa com pot, d'aquí la confusió. Això va fer que dies immediatament posteriors tots intentàvem reconstruir l'experiència i quin significat tenia: què ha passat, realment? Com va començar tot? Mitjans

de comunicació, *youtubers*, polítics... no han perdut aquesta oportunitat d'intentar donar-hi raons amb més o menys encert.

Ahora, s'intenta restablir la seguretat perduda com a primer pas davant d'un fet traumàtic. Sens dubte, tots els gestos valuosos de solidaritat són molt necessaris i aporten sensacions balsàmiques que permeten a les víctimes acostar-se a una mínima tranquil·litat des de la qual recuperar la seva trajectòria i orientació vital, però sabem que no n'hi ha prou.

Ara que queda un llarg recorregut de recuperació i restauració que esperem que no resti en l'oblit de la societat ni dels polítics quan els sentiments més urgents de dolor i pena es vagin difuminant. El camí és molt llarg, i quan l'impacte psicològic deixi de tenir l'efecte inicial, només una actitud d'autèntic compromís polític i social ajudarà tantes víctimes a poder deixar de ser-ne. ■

La presidenta de la delegació de Mans Unides de Barcelona, Mireia Angerri, visita els projectes de l'entitat a l'Índia

ESPERANÇA PER ALS ÚLTIMS

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Fotos: Mans Unides

Tot i que ja han passat dos mesos des que la presidenta de la delegació de Mans Unides de Barcelona, Mireia Angerri, visités l'Índia, la vivència d'aquests dies amb els més pobres li ha deixat una empremta inesborrable. "Per a mi, era molt rellevant poder fer aquest viatge en aquest país i conèixer una mica la realitat", ens explica Angerri.

Durant la seva estada a l'Índia, visitant diferents projectes de Mans Unides a les regions de Varanasi, Chandauli, Mau Gorakhpur i Uttar Pradesh, Mireia Angerri ha estat testimoni de la tasca de l'entitat amb els últims i de com aquesta tasca a favor dels més pobres (nens, dones i descastats) canvia vides.

L'Índia és un país de contrastos, amb moltes i grans desigualtats socials, cosa que resulta evident si parlem dels descastats. Mireia Angerri comenta que "tot i que les castes es van abolir fa molts anys, persisteixen. Nosaltres treballem amb les últimes castes, amb els descastats, amb els que no són res. No pertanyen enlloc, no compten, no tenen identificació, no tenen accés a la salut, a l'educació".

Per això, des de Mans Unides es treballa amb ells en projectes de capacitat i formació. "El fet d'accedir a educació", assegura Angerri, "és el trampolí que els permet escalar, sense escalar, dins d'una societat en la qual, en teoria, no existeixen les castes. L'educació és la que realment et fa pujar de nivell d'aquesta casta imaginària. Perquè et permet l'accés a una feina que et proporciona

Un dels projectes visitats, una escola en un barri senzill.

DATE
02/10/24

Wednesday

व्यंजन

स्वर

अ इ ई
उ ऋ ॠ
ए ओ अं

क ख ग घ ङ

च छ ज झ ञ

ट ठ ड ढ ण

त थ द ध न

प फ ब भ र

य र ल व श

ष स ह क्ष त

प्

diners, pagar serveis educatius...”.

A l'Índia, però, a més, hi ha una xacra molt important: la dona, pel fet de ser dona, pateix discriminació. I així tenim un rebuig triple: ser descastada, ser dona i ser pobra.

EDUCACIÓ

Des de Mans Unides es desenvolupen diferents projectes, especialment educatius perquè “l'educació és l'eina més potent que tenim per donar possibilitats a aquestes persones: nens del carrer, però sobretot dones, noies joves i nenes”, comenta Angerri.

Un dels programes que funciona molt bé són els tallers de formació professional que permeten l'accés a eines de gestió comunitària. En aquest sentit, apunta la presidenta de la delegació de Barcelona, “donen molt bon resultat les federacions i les cooperatives de dones que s'uneixen per treballar plegades, que estalvien juntes, que fan una petita aportació cada mes que suposa un fons comú”.

És un treball molt visible i transformador, que dona resultats de seguida: “Parlant amb les dones veus com han canviat, com aquella acció de formació, d'educació concreta, li ha canviat la vida a ella i a la seva

família. Aprenen que tenen drets.”

D'aquesta manera, les dones “poden ser subjectes actius d'una economia familiar positiva i coooperadora. Quan elles són capaces de tenir una eina per fer alguna cosa que els reporti un petit ingrés, la seva autoestima puja, floreixen. Molts cops estalvien perquè les seves filles puguin estudiar, perquè puguin fer alguna cosa”, constata Angerri.

El que realment està aconseguint Mans Unides és empoderar les dones.

TASCA ESPERANÇADORA

La presidenta de la delegació de Mans Unides de Barcelona ha comprovat, de primera mà, que la feina a l'Índia és infinita, però alhora “és esperançadora, perquè sabem que tot el que fem reverteix al 100% en benefici no només d'una persona, sinó de la seva família i de la seva comunitat, perquè aquestes dones i aquestes nenes ja s'acostumen a treballar en equip, en federacions, en cooperatives, i arriben molt més lluny”.

En el seu primer viatge a l'Índia, Mireia Angerri ha experimentat que “hi ha una cosa que ens agermana. De seguida pots connectar amb la dona o amb la nena que tens al davant perquè podries haver estat tu, perquè

som iguals. Són dones que tenen els mateixos desitjos i anhels que les dones d'aquí”.

Malgrat la pobresa, la dignitat d'aquestes persones salta a la vista. Angerri reflexiona que “és un xoc pensar que som al mateix planeta i que a ells els ha tocat néixer allà i a nosaltres aquí”.

Per això, considera que és una meravella poder ajudar-los: “Em sento molt afortunada de poder formar part d'aquest equip de Mans Unides que, gràcies a les donacions de tots els socis i col·laboradors, podem fer projectes com aquests.”

Mireia Angerri no es cansa de “donar les gràcies, deu mil cops gràcies de part d'aquestes dones i meva, que he estat testimoni de com es desenvolupen aquests projectes, de la bondat d'una donació, i que sempre reverteix en la comunitat. Per això crec que no hi ha diners més ben invertits que els que es donen a Mans Unides”.

Aquest viatge no només ha servit per posar rostres als beneficiaris de Mans Unides, també ha estat una oportunitat per posar en relleu el compromís dels socis locals. Angerri apunta que els projectes majoritàriament són promoguts pels serveis socials de les diòcesis.

Així, reconeix que “m'impacta

Mireia Angerri, a la cuina de l'escola on les mares fan torns, de manera voluntària, per preparar el dinar dels alumnes.

Amb l'educació, les joves són conscients dels seus drets.

molt que els cristians estan molt perseguits. A l'Índia són una minoria i se'ls persegueix perquè el govern tem que aquesta manera de ser Església, treballant pels més pobres, pels més desprotegits, pugui causar conversions”.

Per això Mireia Angerri subratlla “aquesta capacitat tan generosa i tan bonica dels cristians a l'Índia, dels missioners, d'ajudar els més pobres. Sigui quina sigui la seva religió, el seu origen. És impressionant aquesta manera de ser Església amb l'exemple i l'acció”.

Del testimoni dels cristians indis, en podem aprendre molt, sosté la presidenta de la delegació de Barcelona: “No discriminem, no posem etiquetes. Ajudem tothom, perquè tothom és germà nostre. Els cristians de l'Índia tenen una gran capacitat d'ajudar els que tenen al costat i els que els necessiten.”

I insisteix: “Us convido a comprometre-us a través d'aquest braç o d'aquestes Mans Unides que van tan lluny a fer projectes arreu del món, és increïble la bondat d'aquests projectes. Tots som persones humanes. I aquest és el punt d'unió. Ens hauria de moure l'amor, la compassió, el perdó, la pau... aquests grans valors que són compartits per tothom.” ■

MIREIA ANGERRI

“Parlant amb les dones veus com aquella acció de formació, d'educació concreta, els ha canviat la vida”

“Tot el que fem reverteix al 100% en benefici no només d'una persona, sinó de la seva família i de la seva comunitat”

“És impressionant aquesta manera de ser Església amb l'exemple i l'acció”

Universitat
Abat Oliba CEU

**Jornada de
Portes Obertes**

25 de gener

Canvia
el teu present.
Crea
el teu futur.

Inscriu-t'hi
aquí, al QR

Maria és un model excel·lent
i una bona companya
per fer el camí de Betlem

Maria de l'esperança

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, a la missa, després del Pare-nostre, el mossèn continua amb una pregària on demana al Senyor que ens alliberi de tots els mals i ens doni la pau per als nostres dies, i acaba amb aquestes paraules: “Mentre esperem l’acompliment de la nostra esperança, la manifestació de Jesucrist, el nostre Salvador.” El mossèn ho prega en plural, en nom de tota l’assemblea reunida. Tots hi som inclosos, en aquest *esperem*.

Esperar no és el mateix que desitjar. Esperar té més fonament que

un simple desig. El poble sant de Déu ha estat sempre un poble esperançat. Encara més, és en l’esperança, que s’instituí i s’aglutina com a poble: en les promeses de Jahvè, el seu Déu, perquè el Déu de l’Antic Testament és el Déu de les promeses. Tanmateix, quan Maria entrà en la història, aquelles promeses començaren a acomplir-se i l’esperança tocà més de peus a terra. La paraula de Déu pren cos en la seva entranyal verge. En el seu Fill, Déu es fa paga i senyal de la nostra esperança. Per això, la memòria i les festes dedicades a la Mare de Déu cauen tan bé durant el temps d’Advent i durant Nadal mateix.

Aquesta esperança la vivim amb l’Església i en l’Església. Col·lectivament, amb l’Església estesa de nord a sud, d’Orient a Occident. I l’expressem i celebrem en la pregària comuna del poble congregat en la litúrgia: la festa de la Immaculada que avui celebrem, la Mare de Déu de l’Esperança vuit dies abans de Nadal, l’últim diumenge d’Advent, en la immediatesa del Nadal, i, encara, el diada cap d’any amb la solemnitat de la seva divina maternitat. L’esperança és també el missatge central del proper Jubileu que, segons una antiga tradició, el Papa convoca cada vint-i-cinc anys. Que pugui ser un encontre viu amb el

Senyor Jesús. Precisament, l’Església té la missió d’anunciar sempre, a tot arreu i a tothom el Crist com la “nostra esperança” (1Tm 1,1).

Ara bé, aquesta esperança anunciada i celebrada per l’Església, hem d’assumir-la i acollir-la personalment cadascun dels fidels. Perquè sigui així, cal estar avesat a obrir-se a Déu; altrament la festa desvetllaria sentiments però no arribaria al cap i al cor, tan complexos com som. I aquí és on percebem la necessitat de la pregària personal o individual.

La litúrgia té un ritme propi que no podem alterar, essent com és un culte col·lectiu. Són els instruments i els cantors, els qui han d’afinar-se perquè el concert surti com cal. Perquè les celebracions litúrgiques penetrin tota la persona, siguin expressió de tota la persona i un revulsiu per avançar en el seguiment del Mestre, per obrir-se a l’esperança d’aquest poble que peregrina vers Déu, cal la pregària personal, cal passar estones fent exercicis a part, en l’oració individual.

Maria és un model excel·lent i una bona companya per fer el camí de Betlem. La imatge de la Mare de Déu, aquests dies, en un lloc destacat de l’església, ens en fa memòria.

Ben vostre. ■

La presa de consciència dels moments difícils és, en cristià, inseparable de l'esperança. No podem tancar els ulls a Déu ni a la seva Paraula

FRA XABIER GÓMEZ GARCÍA

Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Cridats a ser testimonis d'esperança

Si “viure és esperar” com deia un teòleg, quan mor l'esperança, “mor” l'ésser humà.

En aquest sentit, Benet XVI deia en la seva encíclica *Spe salvi* sobre l'esperança que “l'espera, esperar, és una dimensió que travessa tota la nostra existència personal, familiar i social: l'espera és present en mil situacions, des de les més petites (...) fins a les més importants: entre aquestes, l'espera d'un fill per part de dos esposos; la d'un parent o d'un amic que ve a visitar-nos des de lluny; (...) l'espera de l'èxit en un examen decisiu; (...) en les relacions afectives, en l'espera de la trobada amb la persona estimada. Es podria dir que l'ésser humà és viu mentre espera, mentre en el seu cor és viva l'esperança. I l'ésser humà se'l reconeix per les seves esperes: la nostra alçada moral i espiritual es pot mesurar pel que esperem”.

Si recordem les lectures bíbliques dels últims dies de l'any litúrgic, veurem que ens evocaven els moments convulsos de la història. Mai no ha estat fàcil viure. Tampoc en els nostres dies. Però la literatura apocalíptica no és un cant al pessimisme. Al contrari, manifesta la fe en un Déu que sempre acompanya els seus.

Per això, la presa de consciència dels moments difícils és, en cristià, inseparable de l'esperança. No podem tancar els ulls ni les orelles davant els esdeveniments que ens toca viure. Ni podem tancar-los a Déu i a la seva Paraula que ens ensenyen el seu sentit.

- La precarietat econòmica o residencial de tants que impedeixen l'emancipació de les joves generacions, la crisi ecològica i la desigualtat global i les seves conseqüències que està tocant l'estabilitat i les esperances de milers de persones i de famílies.

- La desocupació i unes lleis d'estrangeria que deixen milers de persones en la cuneta del sistema productiu.

- Un malestar gran i una desconfiança seriosa respecte de l'acció política.

- La consciència que en la crisi hi ha un factor més profund: la crisi de valors que ens ha portat a aquesta situació (individualisme, indiferència).

- El desprestigi o manipulació de la veritat i una certa pèrdua de confiança en el sistema i en les institucions, l'auge dels populismes.

- Hauria de preocupar-nos el fet que els joves creixen en la convicció que viuran pitjor que els seus pares. I resulta alarmant el nombre d'autolesions i suïcidis entre adoles-

cents i joves.

Segur que hi podríeu afegir altres trets del nostre present que no conviden gaire a l'esperança.

Tots aquests fenòmens apunten al fet que, fins i tot essent éssers d'esperança, també som éssers de temors i decepcions com la por a la malaltia, a la vellesa, al conflicte i la ruptura amb els nostres, al fracàs professional, a la solitud... i a la mort.

Al costat dels temors, també acumulem problemes: uns estudis que costen, una relació afectiva que llangueix, un lloc de treball que s'efuma, un membre de la família que s'enfonsa, unes dificultats econòmiques a les quals no veiem sortida, una convivència sofrent, un conflicte de consciència, una elecció vocacional que trontolla, una fe no alliberada de l'esclavitud del pecat i provada per la temptació i el dubte.

Tanmateix, quan llegim tots aquests i altres desafiaments, amb l'Evangeli a la mà i al cor, es fa la llum i s'il·lumina l'esperança. Aquest segon diumenge d'Advent que coincideix amb la solemnitat de la Immaculada Concepció ens presenta la biografia de Maria com a signe potent d'una vida on ni el sofriment ni el mal tenen l'última paraula. Quin va ser el secret de Maria per no sucumbir i mantenir-se tan ferma en l'espera que va arribar a ser Ella mateixa vida, dolçor i esperança nostra? ■

CONSULTORI BÍBLIC

Què és el kerigma?

AGUSTÍ BORRELL

Carmelita i biblista

La paraula grega “kerigma” significa proclamació o missatge, i es fa servir com un terme tècnic per designar el nucli fonamental de la predicació cristiana dels primers temps. El contingut central del kerigma apostòlic era la mort i la resurrecció de Jesús. Una de les seves formulacions més sintètiques, segurament d'origen molt antic, es troba a la Primera carta als Corintis: “Crist morí pels nostres pecats, com deien ja les Escriptures, i fou sepultat; ressuscità el tercer dia, com deien ja les Escriptures, i s'aparegué a Cefes i després als Dotze” (1 Corintis 15,3-5). En aquest text s'afirma la realitat tant de la mort com de la resurrecció de Jesús, profèticament anunciades en l'Escriptura (Antic Testament) i confirmades per la sepultura del cos de Jesús (mort) i per les seves aparicions (resurrecció), i es recorda igualment la finalitat del misteri pasqual de Jesús, mort i ressuscitat per salvar la humanitat.

En els primers discursos del llibre dels Fets dels Apòstols, pronunciats davant d'un auditori jueu, és freqüent observar la presència d'aquest anunci bàsic de la fe cristiana. Així, l'apòstol Pere proclama el kerigma a la multitud congregada a Jerusalem el dia de Pentecosta (Fets 2,22-25). Aquest anunci sol anar acompanyat de la invitació a creure en Crist i a convertir-se (és a dir, a canviar de vida).

Malgrat tots els desenvolupaments teològics posteriors, el kerigma, l'anunci sobre Jesús mort i ressuscitat, continua essent el centre bàsic per al cristianisme. El kerigma és el nucli de l'evangeli, el cor de la bona nova, del qual deriva tota la resta de la fe i de la vida cristiana.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Maria ens ensenya el camí de la fe

JAUME BALATEU

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

L'àngel entra a casa de Maria, una noia jove i verge que té el favor de Déu per la seva humilitat i fidelitat al Senyor. El Senyor és amb Maria, com també ho va estar amb Gedeó (Jutges 6,16). Tant Gedeó com Maria, i molts més, són personatges que tenen l'ajuda i la protecció de Déu per portar a bon terme la seva missió.

Maria, en un primer moment, es torba per les paraules de l'àngel. No sembla que li tingui por o que hi estigui en contra, senzillament no acaba d'entendre què passa. El diàleg entre l'àngel Gabriel i Maria serveix per preparar l'acció de l'Esperit. L'Esperit que Déu envia només pot actuar si qui el rep s'ofereix de manera lliure i confiada. Maria, malgrat el seu torbament inicial, el desconeixement del significat de la Paraula de Déu que se li adreça a través de l'àngel Gabriel i que no vegi viable un projecte que humanament és impossible (“com podrà ser això?”), confia en les paraules de l'àngel perquè “per a Déu no hi ha res impossible”.

Lluc anuncia aquí que l'Esperit Sant vindrà sobre Maria, la cobrirà el poder de l'Altíssim, la presència

del Senyor serà amb Maria i d'ella naixerà Jesús. Més tard, en el llibre dels Fets dels Apòstols, Lluc dirà que l'Esperit Sant vindrà sobre els apòstols que rebran una força per ser testimonis a tot el món. Els dos relats anuncien el contingut essencial de cada llibre. En el primer relat, Jesús és el personatge central de l'evangeli, en el segon, l'Església. Maria és cridada per a una missió, la primera reacció és de no tenir-ho clar, però finalment confia en les paraules de l'àngel. Maria és en qui ens hem d'emmirallar. Ella és el model de fe per a nosaltres.

Maria accepta que es compleixi en ella la paraula del Senyor, malgrat que no sempre l'entén (Lluc 2,50). Maria aprèn de mica en mica. Més endavant llegim com Maria escolta la paraula de Déu amb un cor bo i generós (Lluc 8,15), guarda la paraula (Lluc 11,28) i la posa en pràctica (Lluc 8,21). Preguem i demanem a Maria aprendre a confiar, a servir i a col·laborar en el projecte de Déu per a la salvació de tots els homes i les dones. Aleshores ens podrem dir veritablement servents del Senyor. ■

Immaculada Concepció de Maria II Diumenge d'Advent

Lectura primera

Gn 3,9-15.20

Faré que siguin enemics el teu llinatge i el de la dona

Lectura del llibre del Gènesi

Després que l'home hagué menjat el fruit de l'arbre el Senyor-Déu el cridà i li digué: "On ets?" Ell li respongué: "He sentit que us passejàveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat." Li digué el Senyor-Déu: "Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar?" L'home li digué: "La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat." El Senyor-Déu digué a la dona: "Per què ho has fet, això?" Ella li respongué: "És que la serp m'ha enganyat." El Senyor-Déu digué a la serp: "Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegaràs sobre el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap, i tu l'atacaràs al taló." L'home donà a la seva esposa el nom d'Heva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

Evangelí

Lc 1,26-38

Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç

En aquell temps, Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Natzaret, per dur un missatge a una noia, promesa amb un descendent de David, que es deia

Salm responsorial

97

Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses, la seva dreta i el seu braç sagrat han sortit victoriosos. R.

R. Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses.

El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contemplen la salvació. L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment a la casa d'Israel. R.

Tothom ha vist, d'un cap a l'altre de la terra, la salvació del nostre Déu. Aclameu el Senyor arreu de la terra esclateu en cants i en crits d'alegria. R.

Josep, i el nom de la noia era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: "Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu." Ella es torbà en sentir aquestes paraules i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: "No tinguís por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill-de-l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi." Maria preguntà

Lectura segona

Fl 1,4-6.8-11

Que arribeu purs i sense entrebancs al dia de Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

Germans, sempre que prego per vosaltres la meua oració és plena de goig pensant en tot el que heu contribuït a la causa de l'evangelí des del primer dia fins avui. Estic segur d'una cosa: Déu, que ha començat en vosaltres un bon treball, acabarà de dur-lo a terme fins al dia de Jesucrist. Déu és testimoni de com us enyoro, a tots vosaltres, per l'amor entranyable que us té Jesucrist. I el que jo demano en la pregària és que el vostre amor s'enriqueixi més i més, fins a vessar, ple de coneixement i de finor d'esperit, perquè sapigueu apreciar els valors autèntics i arribeu purs i sense entrebancs al dia de Crist, carregats d'aquells fruits de justícia que donem per Jesucrist, a glòria i lloança de Déu.

Al·leluia

Déu vos guard, Maria, plena de gràcia, el Senyor és amb vós, sou beneïda entre totes les dones.

a l'àngel: "Com pot ser això, si jo no tinc marit?" L'àngel li respongué: "L'Esperit Sant vindrà sobre teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naixerà l'anomenaran Fill de Déu. També la teva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat; ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res no li és impossible." Maria va respondre: "Soc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules." I l'àngel es va retirar. ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II
TEMPS D'ADVENT
SALTERI: SETMANA 2

Desembre

8. DIUMENGE

Immaculada Concepció de la Benaurada Verge Maria (S), *Blanc o blau cel*. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 97 / Filipencs 1,4-6.8-11 / Lluc 1,26-38 SANTORAL: Ester, reina; Eucari, b.; Romaric, ab.

9. DILLUNS

Fèria, *Morat*. O bé, **Sant Joan Dídac de Cuauhtlatatzin** (ML), *Blanc*. Lectures: Isaïes 35,1-10 / Salm 84 / Lluc 5,17-26. A Terrassa: **Mare de Déu de Loreto** (ML), *Blanc*. O bé, **Santa Eulàlia de Mèrida, vg. i mr.** (ML), *Vermell* SANTORAL: Llogaia, vg. i mr.; Pere Fourier, prev. i fund.; Restitut, mr.; Valèria, vg. i mr.

10. DIMARTS

Fèria, *Morat*. O bé, **Mare de Déu de Loreto** (ML), *Blanc*. O bé, **Santa Eulàlia de Mèrida, vg. i mr.** (ML), *Vermell*. Lectures: Isaïes 40,1-11 / Salm 95 / Mateu 18,12-14. A Terrassa: **Dedicació de l'església catedral** SANTORAL: Gregori III, p.; Júlia, vg. i mr.; Melquíades, p. i mr.; Trobat, mr.

11. DIMECRES

Fèria, *Morat*. O bé, **Sant Damas I, p.** (ML), *Blanc*. Lectures: Isaïes 40,25-31; / Salm 102 / Mateu 11,28-30 SANTORAL: Daniel Estilita, monjo; Ida, vg.; Pau de Narbona, b.; Sabí, b.

12. DIJOUS

Fèria, *Morat*. O bé, **Mare de Déu de Guadalupe** (ML), *Blanc*. Lectures: Isaïes 41,13-20; / Salm 144 / Mateu 11,11-15 SANTORAL: Joana Francesca de Chantal, rel. i fund.; Sinesi, mr.

13. DIVENDRES

Santa Llúcia, vg. i mr. (MO), *Vermell*. Lectures: Isaïes 48,17-19 / Salm 1 / Mateu 11,16-19. SANTORAL: Aubert, b.; Otília, rel.

14. DISSABTE

Sant Joan de la Creu, prev. i Dr. de l'Església (MO), *Blanc*. Lectures: Isaïes 48,1-4.9-11 / Salm 79 / Mateu 17,10-13 SANTORAL: Diòscor, mr.; Just i Abundi, mr.; Nicasi, b. i mr.

El Sant 9 de desembre

Pere Fourier, fundador

Pere Fourier és conegut per ser el fundador de la Congregació de Notre Dame. Nasqué a Mirecourt el 1565, a França, amb només quinze anys el seu pare el va enviar a la Universitat dels jesuïtes a Pont-à-Mousson. Després d'acabar els estudis, va ingressar al convent dels canonges agustins regulars de Sant Agustí de Chamousey, i va rebre l'ordenació el 1585. La seva gran humilitat el va portar a exercir com a rector de la deteriorada parròquia de Mattaincourt, la més difícil de les tres que li van proposar. D'aquesta manera, es va esforçar durant 30 anys per restaurar-la, fins a aconseguir que es convertís en comunitat rejoyenida. Vivia amb austeritat i pobresa, com si fos un monjo, i ajudava els

feligresos que estaven en situació de precarietat. A la mateixa comunitat de Mattaincourt va obrir una escola gratuïta per a noies on les professores eren novícies del convent de Poussay, i on ell mateix impartia pedagogia perquè "els pobres fossin educats en l'amor de Déu". Fruit d'aquesta escola, posteriorment va fundar la Congregació de Notre Dame. No va aconseguir l'aprovació per crear una organització similar per ensenyar els nois, però la seva escola va tenir un gran èxit. Actualment el santuari de Sant Pere Fourier a Mattaincourt és un important centre de peregrinació. Fourier va morir el 9 de desembre del 1640, i va ser canonitzat l'any 1897 per Lleó XIII. ■

CONSOL MUÑOZ
Franciscana
missionera

El 8 de desembre del 1854 Pius IX va proclamar la definició dogmàtica de la Immaculada Concepció de la Santíssima Verge Maria

La Immaculada Concepció de la Verge Maria

El 8 de desembre del 1854 el papa Pius IX va proclamar la definició dogmàtica de la Immaculada Concepció de la Santíssima Verge Maria, per mitjà de la constitució apostòlica *Ineffabilis Deus*.

Aquest dogma va passar a “regularitzar” en l’Església el que el poble creient feia segles que celebrava, ja que el 1476 el papa Sixt IV ja havia introduït la celebració de la Immaculada Concepció de Maria en el calendari romà, amb missa i ofici litúrgic propis, i havia atorgat una indulgència a tots aquells que assistissin als Oficis Divins de la solemnitat.

A la *Ineffabilis Deus* el papa declara: “Per a l’exaltació de la fe catòlica, i per fer créixer la religió cristiana, amb l’autoritat de nostre Senyor Jesucrist, dels benaurats apòstols Pere i Pau, i la nostra, declarem, pronunciem i definim: la doctrina que sosté que la Santíssima Verge Maria en el primer instant de la seva concepció, per la gràcia i privilegi singular de Déu Totpoderós, atesos els mèrits de Jesucrist, el Salvador de la raça humana, va ser preservada lliure de tota màcula de pecat original, va ser revelada per Déu, i per tant ha de ser fermament i inviolablement creguda per tots els fidels.”

I afegeix el Papa: “Els nostres mateixos predecessors van considerar que era el

seu deure precis no tan sols donar suport amb tot el seu esforç la festa de la concepció de la Santíssima Verge, sinó també afirmar que el vertader objecte de culte era la concepció, considerada en el seu primer instant. D’aquí les paraules absolutament peremptòries amb les quals Alexandre VII, predecessor nostre, va expressar el veritable pensament de l’Església. De fet, va declarar: ‘És certament antiga la devoció dels fidels cap a la Santíssima Verge Mare Maria, que sostenen que la seva ànima, des del primer moment de la seva creació i de la seva infusió al cos, per una gràcia i privilegi especial de Déu, atesos els mèrits de Jesucrist, el seu Fill i Redemptor del gènere humà, es va conservar lliure de tota màcula de pecat original; i en aquest sentit celebren solemnement la festa de la seva concepció.’”

És sobradament coneguda la defensa incontestable que el franciscà beat Joan Duns Escot (segle XIII) va fer de la immaculada concepció de Maria, davant de teòlegs del seu temps. Ell va sintetitzar el sentiment comú de l’Església, amb un argument format per les cèlebres paraules: *potuit, deuit, ergo fecit* (“va poder, va convenir, per tant, ho feu”). El Senyor podia fer Immaculada la seva Mare, convenia que ho fes per la seva mateixa honra, per tant, ho feu. ■

TICA FONT
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

La dissuasió comporta retòrica amenaçadora i coercitiva

Dissuasió versus distensió

L'arquebisbe Caccia, observador permanent de la Santa Seu a les Nacions Unides, va intervenir a l'Assemblea General el 17 d'octubre i va insistir que és imperatiu aconseguir el desarmament i que el valor de la dissuasió és il·lusori. Va citar un discurs del papa Francesc: "Perquè la pau sigui una realitat, hem d'allunyar-nos de la lògica de la legitimitat de la guerra: si bé això va poder ser vàlid en temps passats, quan les guerres eren més limitades, avui dia, amb les armes nuclears i les armes de destrucció massiva, el camp de batalla s'ha tornat pràcticament il·limitat i els efectes, en potencialment catastròfics. Ha arribat el moment de dir un ferm 'no a la guerra', d'afirmar que les guerres no són justes, sinó que només la pau és justa: una pau estable i duradora, construïda no sobre el precari equilibri de la dissuasió, sinó sobre la fraternitat que ens uneix."

La dissuasió comporta retòrica amenaçadora i coercitiva. Perquè les amenaces siguin creïbles s'ha de mostrar força i major capacitat destructiva que l'oponent. La dinàmica de la dissuasió comporta una escalada de la conflictivitat, de declaracions, amenaces, coaccions i una

cursa d'armament. L'estratègia de la dissuasió es dirigeix a fer desistir l'adversari d'emprendre actuacions, que encara no ha iniciat, amb l'amenaça de represàlies o per evitar que un altre país faci una actuació que tu no desitges. L'estratègia de la dissuasió es basa en una estratègia psicològica del mateix nom, és un joc psicològic i, per tant, associada al domini de l'art d'enganyar.

El seu punt àlgid es va produir durant la Guerra Freda. Perquè l'amenaça d'usar una arma nuclear fos i sigui creïble, ha d'estar sempre a punt i no fer-se servir.

En termes militars, l'estratègia de la dissuasió es planteja com una estratègia de coacció, d'intimidació i de generar por dels danys que pots patir com a factor motivador per evitar o influir en l'estratègia militar i la política del teu adversari. En el fons, la dissuasió és com una partida de pòquer, fer creure a l'adversari que la teva mà és molt bona i que ha d'abandonar el joc, que no ha de continuar apostant o hi perdrà encara més. La dissuasió es basa en càlculs sobre la conducta de l'adversari.

En el fons, la dissuasió comporta actituds i valors molt masculins. Enfront de la dissuasió, cal potenciar polítiques de distensió i desarmament. ■

Cartes

Queixar-me jo?

Soc un jove cristià que em trobo privat de llibertat al centre penitenciari de Brians II. Em dic Josep i aquests dies he vist a la televisió la desgràcia que ha patit la Comunitat Valenciana i altres comunitats a conseqüència de les inclemències del temps, l'anomenada dana. Hi ha persones que ho han perdut tot, i molts també la vida.

Quan veus aquestes adversitats, reflexiono: de què em queixo jo? Tot i que estic a la presó, quan observo companys que es posen nerviosos perquè no tenen tabac o diners per fer un cafè, penso que es queixen per ximpleries. Aquestes persones que han patit la dana són lliures i ho han perdut absolutament tot. Familiars i amics estan patint angoixa pels encara nombrosos desapareguts, no saben si estan vius o morts. Una desgràcia enorme.

Moltes persones s'han solidaritzat amb els damnificats. Tant de bo també jo pogués ajudar-los. Agraïxo de tot cor aquesta gent que està ajudant els qui ho han perdut tot, però de ben segur que l'esperança no, perquè amb la força del Senyor ressuscitat tot és possible.

Des de Brians II ens unim al dolor i a la pregària per totes aquestes persones, i a tots vosaltres que ara llegiu aquest escrit. No ens queixem tant per ximpleries, quan hi ha gent que ho passa pitjor que nosaltres.

JOSEP FAJARDO FERNÁNDEZ

Festa de la Immaculada

L'11 de febrer del 1858 va tenir lloc l'aparició de la Mare de Déu a la vident santa Bernardeta Soubirous a Lourdes (França). Li va dir: "Soc la Immaculada Concepció." El coneixement de la veritable doctrina catòlica sobre Maria serà sempre la clau per a l'exacta comprensió del misteri de Crist i de l'Església (Pau VI).

Proclamar Maria Immaculada des de la seva concepció és beneir Déu, que va preparar en ella el terreny fecund per a l'Home Nou i el Món Nou, lliures de pecat i de mort, que farà possible el seu Fill. Ell serà el vencedor en la lluita permanent anunciada en el llibre del Gènesi. Ella és "tota santa", com l'anomenen els cristians ortodoxos.

Santa Elisabet saluda la seva cosina, la Verge Maria, dient-li: "Beneïda sou vós entre totes les dones i beneït és el fruit del vostre sant ventre" (pregària *Ave Maria*). D'aquí li ve a Maria "la Immaculada Concepció". Malauradament, avui dia, arreu del món, s'ha desenvolupat "una altra guerra fratricida": l'avortament.

JOSEP VIDAL i BORRÀS

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Advent: tres "vingudes" de Déu

El nou any litúrgic va alçar el teló oferint-nos el temps d'Advent convidant-nos a aixecar la mirada i obrir els nostres cors per rebre Jesús. No vivim només esperant el Nadal, també som cridats a despertar l'espera del retorn gloriós de Crist. El papa Francesc ens ha regalat una descripció breu de les tres "vingudes" de Déu al món: "Déu ha vingut en un moment històric precís i s'ha fet home per carregar-se els nostres pecats. El Nadal commemora aquesta primera vinguda. A la segona, Déu vindrà al final dels temps com a jutge universal, amb gran poder i glòria. I un tercer cop, Déu ve cada dia a visitar el seu poble, cada home i dona que l'acull en la Paraula, en els sagraments, en els germans i germanes. El nostre Déu és un Deu que ve contínuament. Ell no decep la nostra esperança! Ens farà esperar potser, ens farà esperar algun moment en la foscor per fer madurar la nostra esperança, però mai no decep. El Senyor sempre ve, sempre és al costat nostre." Paraules magnífiques en aquest moment de la història de la humanitat, assetjada per tantes tragèdies i ferides. L'Advent és una crida incessant a l'esperança. El present no ho és tot. Està cridat a ser futur, i un futur diferent.

El missatge d'Advent injecta incomoditat, inocular transformació. Ens aferrem excessivament a l'instant. Tot ho convertim en present. L'Advent ja ens adverteix que "hi haurà signes al sol i la lluna i les estrelles". Andalusia viu l'Advent organitzant diferents cultes entorn de la preparació del portal de Betlem. I segons els pobles, ens trobem amb les anomenades "Misses del carrer".

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Goigs i llaors a santa Llúcia

Aquesta màrtir cristiana és invocada per guarir tots els mals relacionats amb la visió

NORA VELA

Historiadora, membre de l'associació Amics dels Goigs i creadora del blog Bibliogoigs

De goigs a santa Llúcia, n'hi ha de redactats arreu i en totes les èpoques

Poques festivitats són tan populars com les dedicades a santa Llúcia allà on és venerada. La visió ben conservada, de la qual és patrona indiscutible, implica desitjos per no perdre-la. I seria aquest el motiu més estimat per pregar-li, com també per la seva doble funcionalitat: la “claredat” de l’enteniment i la de la vista.

Gran quantitat de goigs han estat impresos amb aquests propòsits, però també s’han repartit fulls solts en format de pregàries per obtenir el seu favor, amb firmes tan significatives com la de Josep M. de Sagarra, amb el seu popular *Romanç*, (1962) o les *Oracions* de Joan Maragall (1900) i de Llucieta Canyà (1936).

Uns goigs antics impresos com a full solt porten el títol de *Goigs de la gloriosa verge, y martyr Sancta Llúcia, Advocada de la vista, ques cantan en la sua Capella, en los Claustres de la seu de Barcelona* (Barcelona, Rafel Figueró, 1678). No és estranya una edició tan antiga, ja que aquesta encantadora i petita capella —amb doble accés, des del carrer o des del

claustre de la catedral— permet acostar-se a la santa en qualsevol moment de l’any. I el dia de la seva festivitat, els devots fan cua per rebre el contacte d’una relíquia seva sobre els ulls i pregar-li per la vista, per sortir després cantant els seus goigs o, també, coneguts romanços molt populars.

Pocs anys després, Vicent Garcia, rector de Vallfogona, incorporava al seu recull literari de *La Armonia del Parnàs* (Barcelona, Figueró, 1703), entre les pàgines 309 i 310, el text d’uns *Goigs de santa Llúcia* molt més elaborats, i reeditats fins al 1975.

El cas és que, de goigs a santa Llúcia, n’hi ha de redactats arreu i en totes les èpoques. El fet que el litúrgic *Cànon romà*, llegit durant la missa, incorporés el seu nom juntament amb els de sis santes més (Felicitat, Perpètua, Àgata, Agnès, Cecília i Anastàsia) va mantenir la seva memòria durant segles per tot Europa.

I el desig de conservar l’agudesia visual per llegir o cosir, aspiració d’homes i de dones, ha estat un afany de totes les èpoques, que augmenta amb els anys i que porta

GOIGS a lloança de Sta. Llúcia verge i màrtir

que es venera a la Basílica Parroquial de Santa Maria de Mataró

Puix que mireu cara a cara, Llúcia, a Déu Omnipotent: Guardeu-nos la vista clara dels ulls i del pensament.

La ciutat siracusana ric llinatge van donar i la santa fe cristiana la vostra ànima adorà. No hi ha més alta noblesa que ésser de Crist bon servidor.

Amb pregària fervorosa de Santa Agata en l'altar a vostra mare amorosa la salut van retornar i agrada, el dot als pobles repartia alegrement.

Per ser de Jesús l'esposa refuseu boda carnal, i el gentil que us preténia us acusa al tribunal. Els afalacs i amenaces escolteu serenament.

Y. Ora pro nobis, beata Lucia. B. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Exaudi nos, Deus salutaris noster; ut sicut de beata Lucia virgine et martyris tunc festivitatis gaudemus, ita pia devotionis erudiamur affectu. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Amb llibre - Col·lecció «Editorial Poliglote», N.º 88, Barcelona - Any 1930

Goigs dedicats a santa Llúcia, publicats a Mataró l'any 1930.

GOIGS a SANTA LLÚCIA

que sempre tingué fama de finíssima brodatora, venerada al Convent de Sant Agustí de Felanitx

A la pàssima memòria de ma mare que va viure i en feta viure de l'art de l'agulla seua que vaig pipollegar en cada any, al anant...

Llucet de nom i Fe pià i Amor dret i feliç: piament, Santa Llúcia, feu-nos llum celestial!

Si en nobles fills Siracusa ciutat molt il·lustre n'és, vostra palma, en llum profunda, és la que la il·lustra més: Si tuchem així entria del foc seu l'història, piament...

De la noblesa paterna solidària l'alt honor, i com a mare va ser de la vostra el vostre amor, en la cross milària del seu flux arrelat. Piament...

Cap a Castella les dues ja heu parit i voreu prec, pegant entredies foc, als seus ulls deu cada dia un ajut especial. Piament...

Com si fos tret el següent i la Màrtir lliu en flor, amabilíssima i poltra, ve a crugueu-vos ella el plor. Piament...

Je no en perd qui sang perdís i és de gong viu ciutà! Piament...

L'ensomnat que el refusa vostre cor amb viril gest que furiu us acusa a Pascari amb xel ferret per l'antiga idolatria i el nou culte imperial. Piament...

Diamantina Columna su serena de cop-en-seg del Cast anyell noble alumna seu intacta, i l'oll cec per més tures que encenia per a Vos fou glorià. Piament...

Je que sou la protectora de tothom qui broda o cus —i l'èpica brodatora sempre he estat d'art inconfundible— als seus ulls deu cada dia un ajut especial. Piament...

De nostra Gilera, tan destres que el net quide de genolls davant de llurs obres meures com de raigs de sol a rols, l'art subtil de brodaria sia'n de heretol. Piament...

Feu-nos, com Vos, piament amb aquella de qui hem rebut la vida i religions segons mana el nostre curs, d'universal harmonia l'amor nostre pontal. Piament...

De Déu a la major glòria: Pare, Fill i Esperit Sant, fent que tothom membra i lloem-los amb cor pur, poia Piant s'hi veia com a fi essencial. Piament...

Que no ens encaci nit impia de dubtes ni vicia: piament, Santa Llúcia, feu-nos llum celestial! Piament...

ORACIO

Excolteu-nos, oh Déu, Salvador nostre, i ja que avui celebrem joiosament la festivitat de santa Llúcia, que fou verge consagrada a Déu, feu que aprenguem a servir-vos amb major devoció. Per N. S. Jesucrist.

¶ Amen.

El 1974 es van editar aquests goigs a Barcelona.

El 1974 es van editar aquests goigs a Barcelona.

a ampliar el concepte, també, amb la visió del pensament, com una visió filosòfica.

En aquest sentit, alguns goigs inclouen versos finals que escriuen precis concrets per demanar a santa Llúcia poder mantenir l'enteniment clar en els nostres afanyos: "Puig no hi ha cosa més trista/ que ser cego o ser dement:/ Guardeu-nos clara la vista/ i sencer lo enteniment" (edició del 1930). O aquests altres: "Que no ens encaci nit impia/ de dubtes ni vicia:/ Piament, santa Llúcia,/ feu-nos llum celestial" (edició del 1974).

Pel que fa a les xilografies i il·lustracions que acompanyen les edicions dels seus goigs, l'artista Miquel Solé-Boyls va signar, l'any 1927, un excel·lent dibuix per acompanyar una lletra de llaors del segle XVI.

A mitjan segle XX, Terrassa li va dedicar magnífiques planes en les edicions fetes anualment, cada 13 de desembre, a la Tipografia Martí, per a l'església del Sant Esperit com a patrona del Sindicat del Gènere de Punt i del Ram de l'Agulla per tal de celebrar-la joiosament i documental com la seva festivitat més popular.

Per acabar, recordem els versos de Joan Maragall que, en aquest 13 de desembre del 2024, podem tornar a repetir: "Vós que veniu pel desembre/ portant els ulls en un plat,/ santa Llúcia, conserveu-nos/ la vista i la claredat." ■

OSMOTIC
by CORSA

ARA DESCOMPTA 400€

L'únic depurador per osmosi que no malgasta aigua.

Instal·la un **OSMOTIC** i oblida't de comprar aigua envasada.

BPA ANTIBACTERIAL LOW SODIUM

+info

T. 900 208 208
info@corsa.es

Sardenya, 397-399
08025 Barcelona

CORSA
5 1974 2024
SIEMPRE VIENDO EL VASO LLENO

De la vida terrenal a l'espiritual

El Museu Diocesà de Barcelona acull una exposició a l'entorn de la mort a l'edat mitjana

Agustí Codinach

La mostra està estructurada en diversos àmbits temàtics.

MAC
Barcelona

Fins al proper 15 de març, es pot visitar al Museu Diocesà de Barcelona l'exposició *A sobre la meua tomba: aniversaris de difunts a la catedral*, que presenta una interessant cosmovisió a l'entorn de la mort a l'edat mitjana. Un temps en què la mort formava part del dia a dia de la societat (amb taxes de mortalitat molt altes, sobretot entre els infants, epidèmies, extrema pobresa...).

Aquesta mostra s'ha concebut amb motiu de la commemoració de dos aniversaris: els 550 anys de la defunció de Sança Ximenis de Cabrera (1392-1474), noble i senyora feudal, descendent de Jaume II, i els 500 anys de la mort de Lluís Desplà i d'Oms (1444-1524), ardiaca major de Barcelona i president de la Generalitat de Catalunya. Tots dos van ser grans promotors de l'art i els seus sepulcres reposen a la catedral de Barcelona, amb la qual van mantenir una relació ben estreta.

L'equip de l'Arxiu Capitular i de Patrimoni Cultural de la Catedral de Barcelona s'ha encarregat de l'organització de la mostra, la qual dona a conèixer de manera molt pedagògica i gràfica diverses curiositats al voltant de la percepció de la mort entre els segles XIV i XVI. El contingut de l'exposició ha comptat amb la col·laboració de professors i investigadors de la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Catalunya, l'Institut Català d'Investigació en Patrimoni i Cultura i la Universitat de Manchester.

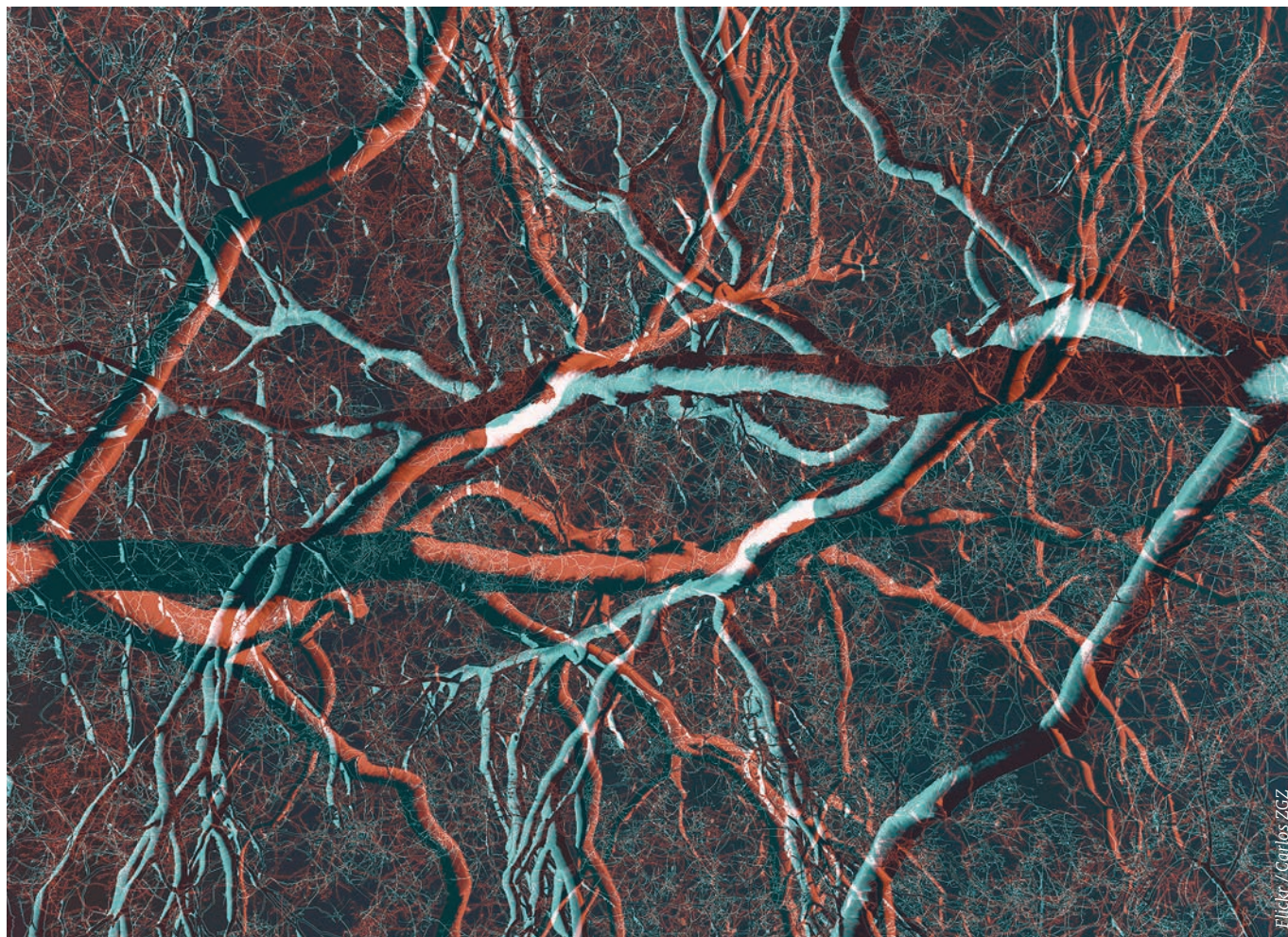
La informació que vertebrava la mostra s'acompanya de nombroses fotografies de documents i peces, la majoria de les quals es troben a la catedral de Barcelona. És el cas d'una imatge del retaule de santa Clara i santa Caterina (1454-1458), de Pere Garcia i Miquel Nadal, que va ser sufragat per Sança Ximenis de Cabrera.

O una fotografia del retaule de la *Pietat Desplà* (1490), de Bartolomé Bermejo, que va ser executat per a l'oratori particular de Lluís Desplà. A través d'un elaborat discurs humanístic i sacramental, el cèlebre artista fa palès un diàleg entre la vida i la mort, mitjançant la passió de Crist. En la composició de l'obra, es veu sant Jeroni, la Mare de Déu, Jesucrist i el mateix canonge Desplà.

A l'exposició també s'hi pot contemplar la reproducció d'una creu processional (1383) —coneguda com la creu dels beneficiats de la catedral—, creada per Francesc Vilardell, que va ser la més utilitzada en les sepultures i processons funeràries de la seu barcelonina en el seu temps. I el facsímil d'una excepcional miniatura d'un llibre d'hores francès, on es pot observar com era un enterrament medieval. Hi veiem que, al cementiri, els preveres, revestits de color negre, canten les absoltes, tot aspergint aigua beneïda sobre el cos del difunt, embolcallat amb lli blanc. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Una novetat mèdica: els nanorobots .

Els nanorobots circulen pel torrent sanguini fins a arribar al destí previst.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Era al juliol d'aquest any 2024 que la revista *Science Advances* publicava que enginyers de la Universitat de San Diego de Califòrnia havien desenvolupat uns nanorobots que, carregats amb quimioteràpia i penetrant en els pulmons, identificaven cèl·lules tumorals i hi alliberaven càrrega contra elles. L'estudi s'havia fet amb ratolins amb uns resultats molt clars i esperançadors. Aquests ratolins tenien

melanoma que havia fet metàstasi al pulmó, cosa que passa de vegades també en els humans amb un pronòstic molt funest. En aquests ratolins es constatà que la supervivència que en resultava era molt superior a la que tenien els tractats amb la quimioteràpia habitual. És clar que això es pot traslladar als humans. Un bon progrés per a la medicina.

Em direu: què són aquests nanorobots? Senzillament, unes màquines molt petites, del gruix d'un cabell humà, que s'han aconseguit construir i capaces d'acomplir una missió mèdica determinada, circulant pel torrent sanguini fins a arribar a un destí previst. Va ser el 2004 que es publicà el primer article científic que demostrava la possibilitat de crear aquesta mena de dispositius amb la possibilitat de moure's com hem dit. Era fer realitat allò que una

pel·lícula de ciència-ficció, *Viatge fantàstic*, de Richard Fleischer, havia posat com un fet el 1966. Des del 2004 s'ha treballat en aquest camp a velocitat vertiginosa. I no és només el cas de les cèl·lules tumorals, sinó que els nanorobots han anat prenent cos en molts àmbits. Es continuen fent proves en animals i ja estan a punt d'aplicar-se als humans, com afirma el Dr. Samuel Sánchez. "Amb una sola dosi de la nostra teràpia amb aquests dispositius —explica—, vam aconseguir reduir un 90% la mida dels tumors de bufeta més comuns en un assaig amb ratolins." És el que espera assolir ara en éssers humans.

I nosaltres a tot això només podem dir-hi que desitgem de debò que aquesta nova revolució en l'art de la medicina aconsegueixi un èxit total. ■

GENT DE CASA

Jordi Llimona i Barret, “Pare Llimona”

El pare Llimona va ser autor de molts llibres i articles.

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiador

Jordi Llimona i Barret, al qual tothom coneixia com el “Pare Llimona”, havia nascut a Barcelona el 20 de maig del 1924. Era fill, net, germà, nebot i cosí d’una àmplia nissaga de pintors, escultors i il·lustradors. A part de lletraferit i autor d’un grapat d’obres i nombrosos articles, era frare caputxí.

Ingressà als framenors el 1942, sacerdot el 1950, passà per diversos convents, entre el 1957 i el 1959 sovint a Roma, on es va llicenciar en Teologia el 1969. Seguidor de la cosmovisió positiva del pare jesuïta Teilhard de Chardin, les seves publicacions —fins i tot a la premsa regular, des de *Destino* fins a l’*Avui*, passant pel *Diario de Barcelona* o *Presència*— eren seguides per un públic fidel dins del cristianisme compromès.

Obert a l’esperit del Concili Vaticà II, el Pare Llimona va mantenir contacte amb nombrosos intel·lectuals progressistes i va esdevenir-ne un referent. Va participar a La Caputxinada del 1966 i a l’Assemblea de Catalunya. El 1970, durant l’episcopat

de l’arquebisbe Marcelo González a Barcelona, va ser obligat a deixar les classes al Seminari per considerar que impartia idees poc ortodoxes.

En la transició forma part d’un grup d’intel·lectuals denominat Grup d’Independents pel Socialisme i arriba a participar en la fundació del PSC-Congrés; va ser un dels oradors del gran *meeting* del Palau Blaugrana.

El qui el 1991 havia publicat un dels seus llibres titulat *La mort més humana*, moria víctima d’un càncer, als 75 anys, la Diada de l’11 de setembre del 1999. Feia poc se li havia atorgat la Creu de Sant Jordi i la Medalla d’Honor de Barcelona. El seu funeral va congregar nombroses personalitats del món cultural i polític de Catalunya. ■

PEDRO JESÚS LASANTA

San Buenaventura. Vida y teología
Editorial San Pablo, 2024, 752 pàg.

Aquesta monografia recull la vida i el pensament de sant Bonaventura (1221-1274), doctor de l'Església. Va conrear en els seus escrits, de plena vigència avui dia, el que més interessa als humans: l'amor.

Llibres més venuts el mes de NOVEMBRE

+claret

FRANCESC TORRALBA

No hi ha paraules
Ara Llibres

NÚRIA CASAS

La cicatriu que perdura
Albada Editorial

PAPA FRANCESC

Dilexit nos
Editorial Claret

01

02

03

JOSÉ M. CASTILLO

La religión de Jesús
Editorial Desclée De Brouwer, 2024, 472 pàg.

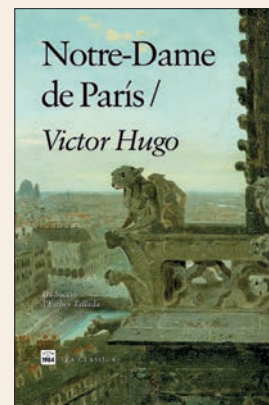
Amb l'objectiu de mantenir viva la memòria i l'obra del gran teòleg José M. Castillo, s'ofereix per a l'any vinent les reflexions amb les seves respectives lectures de l'evangeli de cada dia que va fer en el cicle litúrgic C.

JOAN BENESIÚ

Terminus
Edicions del Periscopi, 2024, 288 pàg.

L'autor convida el lector a recórrer les fronteres d'un passat comú per dibuixar, de nou, el territori humà que defineix Europa. Una meditació sobre el concepte del fracàs i una revolta contra l'oblit.

VICTOR HUGO

Notre-Dame de Paris
Edicions de 1984, 2024, 704 pàg.

En aquest veritable monument literari del 1831, Victor Hugo retrata amb una vivor extraordinària el París medieval, sotmès als ritmes que marcaven les campanes de Notre-Dame.

CRÍTICA DE CINEMA

La força d'una història

TERESA GOMÀ
I RIBAS, RSCJ

La pel·lícula *Marco, la verdad inventada*, dirigida pel tàndem Aitor Arregi i Jon Garaño, ens acosta a la biografia d'Enric Marco, un sindicalista de la CNT i posteriorment president i cara visible de l'Associació Amical de Mauthausen d'Espanya.

El seu compromís amb aquesta causa va ser absolut, hi va dedicar temps infinit i una voluntat enorme, portant la causa dels deportats espanyols a nombrosos col·legis, fòrums diversos, premsa, televisió, al Parlament de Catalunya i fins i tot al Congrés espanyol. Però el seu compromís penjava de documents falsificats i d'una vanitat sense límits que cercava en tot moment el protagonisme públic i despertar emoció entre l'auditori.

La seva història es debat entre el sentit de la veritat i el perquè d'una mentida conscient i persistent en el temps. Aquesta insistència el fa encara més intrigant i devastadora. I és que... per què dedicar part de la seva vida a sostenir una mentida en la qual tot es posa en joc? Ell mateix afirma: "La meva vida mereix ser explicada",

com a pista per reconèixer el seu desig de posteritat, de memòria històrica personal, de rellevància enmig d'una existència grisa i anodina.

Amb una grandíssima actuació d'Eduard Fernández, convertit autènticament en Enric Marco (dubta, tus, s'escura el coll, camina i menteix... com el veritable Marco), sorprèn la força de la història, la tensió dels esdeveniments i, fins i tot, una certa empatia que pot sorgir pel personatge i que en justifica l'actuació "per una bona causa". Perquè... qui no ha maquillat mai una mica la pròpia veritat?

I en l'apartat de premis... va ser nominada Millor Pel·lícula al Festival de Venècia 2024 i el seu protagonista està nominat com a Millor Actor als Premis Forqué i, per descomptat, en espera de diversos premis als Gaudí i als Goya. I com a clam, encara que arribi massa tard... quina llàstima que la pel·lícula s'eliminés de la preselecció espanyola als Oscars! Hauria tingut possibilitats en la seva faceta cinematogràfica, a més de relatar una part de la història que tendim a oblidar. ■

AMB BON HUMOR

"MARCO, LA VERDAD INVENTADA"

DIRECCIÓ: Aitor Arregi, Jon Garaño
GUIÓ: Aitor Arregi, Jon Garaño, Jose Mari Goenaga, Jorge Gil Munárriz
REPARTIMENT: Eduard Fernández, Nathalie Poza, Daniela Brown, Chani Martín, Fermí Reixach, entre d'altres
Drama biogràfic
Espanya, 2024
98 min

CRÍTICA LITERÀRIA

Patrimoni musical català

**JOSEP M. GRAU
PUJOL**
Historiador

**MONTSERRAT CANELA GRAU I
JOSEP M. SALISÍ CLOS**

Mn. Miquel Rué i Rubió. Una vida al servei de la música i l'Església
Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona-Silva editorial, 2023, 268 pàg.

Libre biogràfic del prevere i músic Miquel Rué i Rubió (Cervià de les Garrigues, 1864 – Tarragona, 1926), mestre de capella de les catedrals de Girona (1887–1919) i de la seu metropolitana i primada (1919–1926), autor d'una seixantena de composicions religioses: misses, salms, motets, fugues, himnes, goigs, trisagis i antífones.

Nascut en una família propietària pagesa, els dos autors desgraven amb detall els episodis de la seva vida i obra, com ara l'estada a la ciutat dels quatre rius, on dirigí la capella de música i el cor, fins i tot s'hi relacionen nominalment els escolans que l'integraven. S'hi relaten els intents de retornar a la vella Tàrraco, quan hi havia alguna plaça vacant per defunció, com la d'organista, a la qual el 1906 hi oposaria sense èxit.

Es dedicà intensament a l'estudi del cant gregorià, fet que comportà l'edició de *La Reforma de la música religiosa* (1900) i *Canto gregorià* (1905). També aplegà un conjunt de cançons infantils (1907); més endavant publicaria un recull de cants religiosos dels pelegrins catalans als santuaris marians de Lourdes, Montserrat i el Pilar (1914). Tampoc no podem oblidar la seva participació en la recuperació de dos centenars de peces tradicionals per a l'*Obra del Cançoner Popular de Catalunya*, a les terres de Girona, Lleida i Tarragona.

Bona part del volum l'ocupa la catalogació exhaustiva del seu fons personal, obres musicals manuscrites d'ell i d'altres autors. Una documentació dipositada el 2006 pel seu nebot-net Carles Rué a l'Arxiu Arxidiocesà de Tarragona, que no es començà a inventariar fins a deu anys més tard. Aquesta tasca de divulgar el contingut dels arxius eclesiàstics és fonamental per conèixer els fons excepcionals que custodien i, en el cas que ens ocupa, honorar la figura d'un gran compositor. ■

UN NOU LLINDAR

El “sí” més generós de la història

Voler ser el centre de tot, pretendre ser-ne l'origen i el destí, la raó de tot: vet aquí la màxima temptació de l'egolatria que desplaça Déu. Quan arribem a pensar que no necessitem Déu per a res, optem per la màxima soledat. Aquest és el pecat d'origen i les seves greus conseqüències són cada dia més evidents, si es persisteix en l'oblit o la indiferència. Parlar de ruptura amb Déu és parlar de pecat, és a dir, d'aquella actitud que, per voluntat pròpia, ens manté allunyats d'Ell.

Tanmateix, la nostra fe ens condueix a Déu que és Amor. El Déu que crea perquè estima i és el fonament i l'explicació de tot. Ara podem captar el perill que significa la pretensió de dir-li a Déu: “No et necessito, no em fas cap falta.” Les primeres pàgines de la Bíblia ens parlen d'aquest drama humà en el moment en el qual l'home s'ha descentrat del qui l'ha creat i n'és l'origen. L'home s'ha situat fora de l'amistat de Déu, per això Déu li demana: “On ets?” L'home ha quedat atrapat en el món de la mentida i ha de recórrer a la disculpa per evadir tota responsabilitat.

Estam davant d'un problema, però, que té solució. Maria de Natzaret, una jove creient, oberta a Déu, lliure de tota ombra de pecat des del primer instant de la seva existència, ha donat el “sí” més generós de la història quan se li ha demanat col·laboració per recol·locar-la i posar-la en el seu centre, que és Déu. La festa de la Immaculada Concepció ens posa el motiu pel qual la història, a través de la resposta creient i generosa d'aquesta dona, ha pres un rumb definitiu. En ella, donant-nos Jesús, s'ha restablert la relació de la humanitat amb Déu, de la qual tots n'hem sortit beneficiats.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**Mar Álvarez, Jaume Balateu, Pilarín Bayés,
Agustí Borrell, Ángeles Conde, Montserrat
Creus, Juanjo Fernández, Tica Font, Antonio
Gil, Teresa Gomà, Josep Maria Grau, Daylin
Membreño-Miller, Ignasi Miranda, Glòria
Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau,
Joan Pallarès-Personat, Marcel Pallejà, Jo-
sep Oriol Pujol, Quique, Rosa Ribas, Francesc
Roig, Jordi Sánchez, Valentí Serra, Sebastià
Taltavull, Nora Vela**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada perLes opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

PRESENTACIÓ DE LLIBREEl **dilluns 9 de desembre**, a les 19.00,
presentació del llibre *A la recerca de
l'abundància*, de Josep Puig, amb
German Bartolomé, Xavier Melloni
i l'autor a Ona Llibres (c/ Pau Claris,
94 - Barcelona).**MIL·LENARI DE MONTSERRAT**El **dilluns 9 de desembre**, a les 19.30,
interpretació de *Completes de Nadal*
amb el Cor Cererols, al Petit Palau
del Palau de la Música Catalana de
Barcelona.**AULES MOUNIER**El **dijous 12 de desembre**, a les 19.00,
La cultura i la política amb Joan Lluís
Pérez Francesch i Tomàs Gil (c/ Di-
putació, 231 - Barcelona).**ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ**El **divendres 13 de desembre**, a les
19.00, concert solidari amb la coral
Veus Cantants de Catnova; el **dissab-
te 14**, a les 20.00, recital solidari de
música barroca; el **diumenge 15**, a les
18.15, nades, i a les 19.15, missa amb
la Coral Capella Francesa de Barcelona
(c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).**INTERIORITAT**El **dissabte 14 de desembre**, a les
10.30, espai de silenci i pregària al
Casal don Bosco del centre salesià
Martí-Codolar de Barcelona. Més
informació: tel. 616 947 158.**CEMENTIRIS PROTESTANTS**El **dissabte 14 de desembre**, a les
11.00, conferència de Noemí Cortès
sobre els cementiris protestants a la
capella del cementiri del Poblenou
(av. Icària, 204 - Barcelona).

Girona

CATALONIA SACRAEl **dijous 12 de desembre**, a les 11.00,
visita guiada *Els dos tresors del barroc
d'Olot* a l'església de Sant Esteve i el
santuari del Tura. Reserves: tresor-
parroquialsantesteve@gmail.com.

Tarragona

AMICS DE LA CATEDRALEl **dissabte 14 de desembre**, a les
11.00, conferència *Les desamortitza-
cions i el clergat de la catedral de Tar-
ragona* amb Salvador Rovira al Museu
Bíblic Tarraconense.**CONCERT**El **divendres 13 de desembre**, a les
20.00, Jonathan Carbó interpreta
música barroca alemanya a la cate-
dral de Tarragona.

Lleida

IRELEl **dijous 12 de desembre**, a les 18.30,
conferència *La transcendència en la li-
teratura* amb Àngels Santa, a la seu
de l'IREL.**PARRÒQUIA DE SANT JAUME
APÒSTOL**El **diumenge 15 de desembre**, a les
12.00, missa solemne del cinquante-
nari de la inauguració i benedicció de
la parròquia de Sant Jaume Apòstol
de Lleida.

Sant Feliu de Llobregat

BIOÈTICAEl **diumenge 15 de desembre**, a les
19.00, conferència sobre *Diagnòs-
tic prenatal i eugenèsia* a la parròquia
dels Sants Just i Pastor de Sant Just
Desvern.**MONTSERRAT**El **cap de setmana del 21 al 22 de
desembre** l'abadia obre les portes a
agnòstics que vulguin conèixer els
valors de la vida monàstica (agnos-
ticsmontserrat@gmail.com).

Tortosa

PATRIMONIEl **diumenge 8 de desembre**, a les
18.00, benedicció de les obres de res-
tauració de la portalada de l'església
de la Pobra de Massaluca.**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Perquè el Jubileu ens enforteixi en la
fe, ens ajudi a reconèixer Crist res-
suscitat i ens transformi en pelegrins
de l'esperança cristiana

“Foc Nou’ vol transmetre un cristianisme i una Església plurals i oberts”

CARME MUNTÉ MARGALEF

El novembre passat es van complir 50 anys de l'edició del primer número de la revista *Foc Nou*, fundada per Roser Bofill i dirigida actualment per Jordi Pacheco. Per commemorar aquesta fita, els actuals responsables van organitzar una trobada amb col·laboradors, lectors i amics que van estar implicats d'una manera o altra amb la revista en les diferents etapes de la seva història.

Què signifiquen per a tu i per a la redacció actual els 50 anys de la revista?

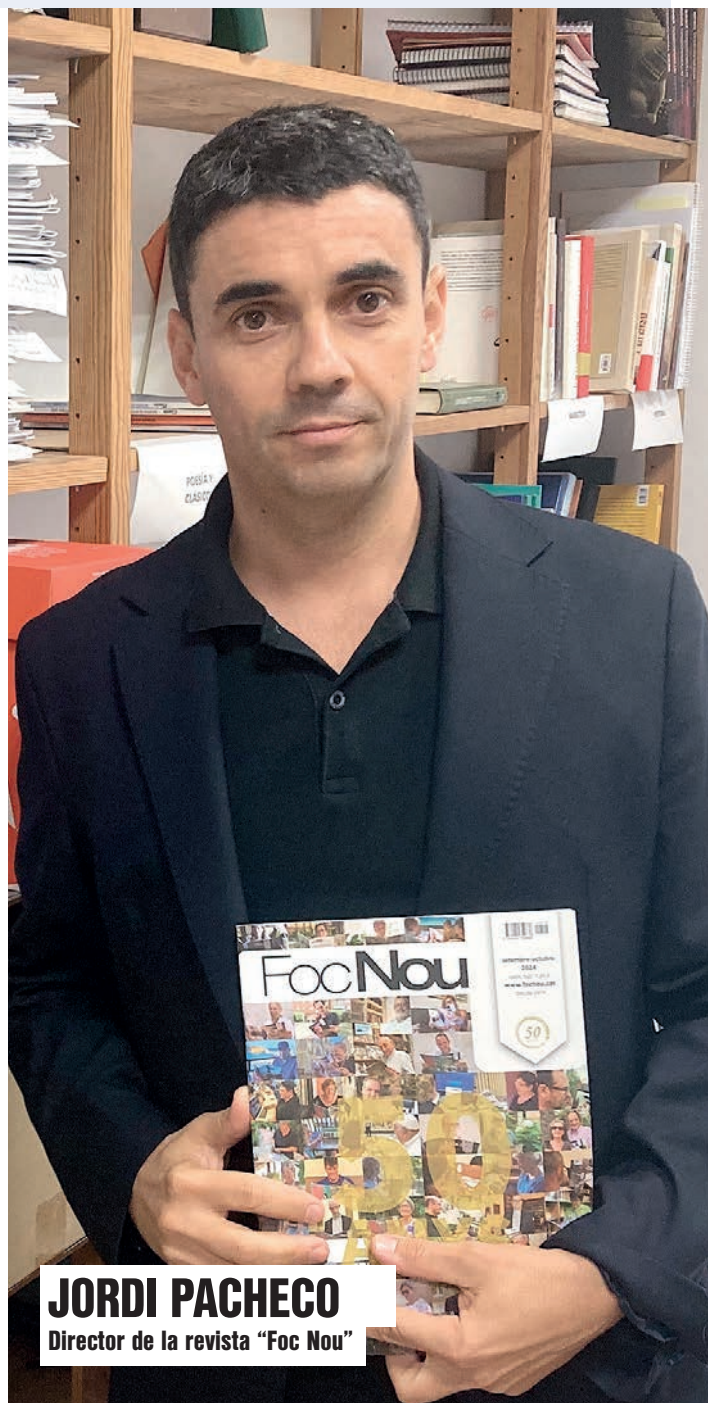
A mi aquesta efemèride em fa sentir la darrera peça d'una llarga cadena de persones que durant cinc dècades s'han implicat a fons per oferir un servei a l'Església catalana a través d'un projecte editorial que ha requerit grans esforços per sortir endavant. L'equip actual vol refermar aquest compromís i ser dignes administradors de tot aquesta herència rebuda. És una responsabilitat enorme, no és gens fàcil, però ho intentem de la millor manera que sabem. Aquests cinquanta anys són una bona ocasió per fer balanç d'aquesta història, mirar el passat per ser capaços d'assumir el repte de com abordar el futur. També és un bon moment per agrair tots aquells que han fet possible aquesta llarga trajectòria.

Com perdura el llegat de Roser Bofill, fundadora i primera directora de la revista?

Al marge dels llibres i articles que va deixar escrits, que són d'una gran profunditat, Roser Bofill va deixar una petjada indeleble en totes aquelles persones que van treballar amb ella, sobretot gent jove que va aprendre periodisme en aquella redacció unificada de les revistes *Foc Nou* i *El Ciervo*. Crec que ella i el seu marit, Llorenç Gomis, van tenir el gran encert d'apostar i arriscar-se per un petit projecte independent que els va permetre mantenir una mirada crítica i alhora respectuosa vers les coses de l'Església.

Quin cristianisme i quina Església vol transmetre *Foc Nou*?

Doncs un cristianisme i una Església plurals i oberts, amb llibertat d'opinió i que ofereixi una mirada renovada i ecumènica, pròxima i dialogant amb el món; un cristianisme i una Església més a prop de les persones i dels pobres que no pas de la jerarquia eclesial i dels poderosos. Com diu Josep Lligadas al darrer número de la revista, és “una eina de progrés social i eclesial”.

JORDI PACHECO
Director de la revista “Foc Nou”

Pel fet de ser una publicació bimestral, quin és l'enfocament dels grans temes que s'hi tracten?

Durant molts anys, la revista va ser mensual, però ara editem cinc números a l'any. Això d'alguna manera implica pensar en continguts no tan lligats a l'actualitat però que siguin oportuns, atractius també per als no creients o els “allunyats”, i que es puguin llegir al cap d'un any d'haver estat publicats. Poder treballar els temes sense la immediatesa que imposa el món digital és un avantatge. Escriure per a *Foc Nou* permet posar el fre de tant en tant, desempallegar-se de les presses de la societat actual i escriure pensant en un lector fidel que aprecia la lectura en paper i que espera periòdicament la revista per saber què els explicarà. ■

RÀDIO ESTEL

NOVA TEMPORADA, AMB MÉS CONTINGUTS SOCIALS I RELIGIOSOS

ESCOLTANT, SENTIRÀS!

WWW.RADIOESTEL.CAT